БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 114 (17.396). • 20 май 1979 йил, якшанба • Баҳоси 2 тийин.

✦ ҒАЛЛА ЎРИМИ СУРЪАТИНИ ЖАДАЛЛАШТИРИШ — ШУ КУННИНГ МУҲИМ ВАЗИФАСИ
✦ «ОҚ ОЛТИН» МИРИШКОРЛАРИНИНГ ЮКСАК АҲДИ
✦ ПАРТИЯ ҚАРОРЛАРИНИ ИЗЧИЛЛИК БИЛАН АМАЛГА ОШИРАЙЛИК!

АРПАГА ЎРОҚ ТУШДИ

СУРХОНДАРЁ ОБЛАСТИ. Термиз районидаги Куйбишев номли колхоз ғаллазорларига комбайнлар киритилди. Урим дастлаб арпадан мўл ҳосил етиштирилган Малик Холиёров бригадасида бошланди. Илғор комбайнчилардан Наримон Қулсахатов, Йўлдош Нурунов, Абдусаттор Юсупов, Тўхта Бозоровлар биринчи кундаёқ нормаларини ошириб бажаришди.

— Ғалла ўримини ипатоволиклар усулида ташкил қилдик. Шунинг учун ўримни қисқа муддатда тугаллаймиз, бир бошоқ донни ҳам нобуд қилмай ўз вақтида йиғиштириб оламиз, — дейди колхоз партия ташкилотининг секретари Биноқул Йўлдошев. Суратларда: (юқорида) илғор комбайнчилардан Абдусаттор Юсупов ва Тўхта Бозоров ғаллазорда. Пастда эса ғалла ўриш пайти.

И. Хўжаев фотолари. (ЎзТАГ).

СЎЗ ВА ИШ БИРЛИГИ

Партияга халқимизнинг ишончи чексиздир. Чунки унинг сўзи ва иши бирдир, планлари реалдир, нияти улуғ—мақсади буюкдир. Ҳамма ишлари, қарорлари, бутун фаолияти барқарор тинчликни таъминлашга, халқ фаровонлигини тинмай ошириб боришга қаратилгандир, халққа беқиёс ғамхўрлик руҳи билан суғорилгандир. Шу боисдан ҳам партиянинг сўзи, қарорлари, режалари миллионлаб кишиларнинг юрагига яқин. Шу боисдан ҳам бепоён Ватанимизнинг ҳамма халқлари партия қарорларини бажаришни ўзларининг виждон амри, деб биладилар. Партия ташкилотлари оммани қовуштириб беқиёс яратувчилик ишларига бошламоқдалар. Коммунистларнинг ташаббускорлиги, намунаси минглаб кишиларни бунёдкорлик ишларининг олдинги жабҳасига олиб чиқмоқда. Шу тариқа партиянинг улуғвор режалари амалга ошмоқда, Ватанимизнинг буюк яратувчилик солномасига арзигулик катта ишлар қилинмоқда. Халқимиз съезд қарорларини амалга ошира бориб, янги қўриқлар очмоқда, Атоммаш ва БАМни қурмоқда. Саноат гигантларини, мисли кўрилмаган иншоотларни ишга туширмоқда. Сифат ва самарадорликни оширмоқда. Ғалла ва пахта ҳосилини кўтаришда, чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтиришда жонбозлик кўрсатмоқда.

Партия ташкилотлари ленинча иш услубига оғишмай амал қилиб, сўз ва иш, қарор ва ижро бирлигини таъмин этишга, КПСС XXV съезди ўртага қўйган вазифаларни муваффақиятли ҳал қилишга эришмоқдалар. Партия барча звеноларида ташкилотчилик иши коммунистик қурилиш вазифалари даражасига кўтарилиб бормоқда. «Съезд маъқуллаган планлар, — деган эди КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев, — енгил эмас, тиғиз планлардир. Съезд қўйган вазифалар ғоят жиддий вазифалардир. Аммо биз, ўртоқлар, бу планларнинг амалга оширилишига, бу вазифаларнинг ҳал этилишига қаттиқ ишонамиз».

Съезддан буён ўтган йиллар бу планларнинг нечоғли реаллигини, партия қарорлари ҳаётбахш ва илҳомбахшлигини яна бир карра исбот этди. Биз мисли кўрилмаган муваффақиятларни қўлга киритдик. Ишимизда тубдан сифат ўзгаришлари юз берди. Энди биз шунчаки эмас, сифатни ўйлаб ишлайдиган, ишимизга ижодий ёндашадиган, бутун масъулиятни ҳис қилиб меҳнат қиладиган, самарадорликни оширишга, ички резервларни ишга солишга интиладиган бўлиб қолдик.

Коммунистлар — оддий ишчидан тортиб корхона раҳбаригача — ҳамма сўз ва иш бирлигига амал қилишга, олинган мажбуриятларнинг албатта, адо этилишига интиладиган, қарорлар ижросини таъмин этишда партия ташкилотларига яқиндан ёрдам берадиган бўлиб қолдилар. КПСС Марказий Комитетининг 1978 йил ноябрь Пленуми ўнинчи беш йилликнинг социал-сиёсий ва иқтисодий вазифаларини ҳал қилишда, КПСС XXV съезди қарорларини амалга оширишда ижрони назорат қилиш ва текшириш нечоғли муҳим аҳамият касб этаётганини алоҳида таъкидлади. Эндиликда муваффақиятларимиз кўп жиҳатдан партия ташкилотларининг оммани олдинда турган катта ишларга нақадар моҳирлик билан сафарбар эта билишларига, омма ўртасида олиб борадиган ташкилотчилик ва тарбиявий ишларни юксак даражага кўтаришларига, қарорлар ва кўрсатмаларнинг бажарилишини мунтазам текширишга, ижрони текширишга боғлиқлиги ҳаммамизга аён. Биз доҳий Лениннинг бу соҳадаги кўрсатмаларини ҳамиша ёдда сақлашимиз лозим. «Кишиларни текшириш ва ишнинг ҳақиқий ижросини текшириш керак, — бутун ишнинг, бутун сиёсатнинг моҳияти энди ана шундадир» деган эди у. Бу қўлланма эндиликда биз партия XXV съезди олдимизга қўйган улуғвор вазифаларни изчиллик билан ҳал қилаётган бир пайтимизда, айниқса, актуаллик касб этмоқда.

Республикамиз партия ташкилотлари, совет ва хўжалик органлари партия ва ҳукумат қарорларининг бажарилишини мунтазам назорат қилиб турибдилар. Қарорларнинг ижроси устидан контрол қилишнинг амалда синалган хилма-хил формаларидан фойдаланилмоқда ва у кундалик амалий фаолиятда такомиллаштириб борилмоқда. Партия органлари қабул қилаётган қарорлар тобора асосли ва мақсадга мувофиқ бўлиб бораётир. Кўп район, шаҳар ва область партия комитетлари ижрони ташкил этишга олдиндан ҳозирлик кўрмоқдалар, бу ишни қарорнинг ўзини тайёрлашдан бошламоқдалар. Кўпгина партия комитетлари қатори Сурхондарё область партия комитети ҳам бу ишга ижодий ёндаша бошлади. Қарорларнинг ижросини назорат қилиш анча чуқурлашди. Бу соҳада ишчанлик ва принципиалликка интилиш кучайди. Обком секретариати кейинги уч йилда қабул қилган қарорларнинг тенг ярмидан кўпроғи ижрони таъминлашга тааллуқли эканлигини ҳисобга олсак, бу иш нечоғли изчиллик касб этаётгани аён бўлиб қолади.

Қарор ижроси билан кучлидир. Агар катта йиғин ўтказилиб, яхши тадбирлар белгиланса-ю унинг ижроси суриштириб борилмаса, ният қанчалик улуғ бўлмасин, у амалга ошмай қолаверади. Сўз ва иш бирлигига эришиш учун энг аввало, раҳбар ходимлар, партия ташкилотлари қайғуришлари, улар қарорларни бевосита бажараётганларга амалий ёрдам, мадад кўрсатиб туришлари, қарорнинг ижросини ҳар куни, ҳар соатда текшириб боришлари лозим. Ижрони текширишни қатъият билан олиб бормоқ керак, токи бу коммунистларнинг жанговарлигини оширсин, уларни изланишга, ташаббус кўрсатишга чорласин. Шу жиҳатдан Қува район партия комитети ўз пленуми қарорларининг бажарилишини уюштириш ва текширишдаги изчиллиги ибратлидир. Ҳаммамизга маълумки, бундан бир йил муқаддам Қува район партия комитети чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни кескин кўпайтириш масаласини ўз пленумида кўриб чиқиб, оширилган социалистик мажбуриятларни маъқуллаган эди. Шундан кейин район партия комитети бу ишнинг ижросига катта аҳамият бериб чорва фермаларини ишбилармон ва ташкилотчи кадрлар билан мустаҳкамлади. Коммунистлар ва комсомоллардан 320 киши шу соҳада ишлашга юборилди. Партия комитети ижрони текшириш билан бирга шу соҳадаги кишиларнинг унумли ишлашлари, ташаббус кўрсатишлари учун ҳамма шароитларни яратиб бера олди. Чорвачилик озуқа базаси мустаҳкамланди. Янги чорвачилик комплекслари, бўрдоқичилик базалари қурилди. Молларнинг зоти яхшиланди. Натижада бир йилдаёқ сезиларли ўсишга эришилди. Районда гўшт етиштириш 1977 йилга нисбатан 38 процент, сут — 27 процент кўпайди. Ҳар бош қорамолнинг ўртача тирик вазни 410 килограммга етказилди.

Қуваликлар ташаббусини республика чорвадорлари қизғин қўллаб-қувватладилар. Тошкент, Жиззах, Ульянов, Самарқанд ва бошқа кўпгина районларда чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни кескин кўпайтиришни таъминлайдиган конкрет тадбирлар изчиллик билан амалга оширилмоқда. Ана шу район партия комитетлари қабул қилинган мажбуриятларнинг бажарилиши ҳақида доимий ғамхўрлик қилаётирлар, бутун ташкилотчилик ва сиёсий ишлар шунга қаратилиб, ижрони назорат қилиш ва текшириш партия комитетларининг фаолиятида асосий йўналиш бўлиб қолмоқда.

Республика халқ хўжалиги ва маданиятининг турли соҳаларида иш кўраётган қатор партия ташкилотлари қабул қилинган қарорларнинг бажарилиши устидан мунтазам равишда назоратни амалга оширишга муваффақ бўлмоқдалар. Назоратнинг кўпгина ўзини оқлаган ва синалган формаларини ишга солмоқдалар. Раҳбар ходимлар ва коммунистларнинг ўз хизмат бурчларини, партия топшириқларини ва КПСС Устави талабларини қандай бажараётганликлари тўғрисидаги ҳисоботлари тингланмоқда. Бошланғич партия ташкилотларининг олий органи — партия йиғилишларининг роли ва таъсирчанлиги оширилмоқда. Ҳар бир йиғилишда ундан аввалги партия йиғилиши қарорининг бажарилиши тўғрисида коммунистлар хабардор қилинмоқда. Бошланғич партия ташкилотлари Уставдаги ҳуқуқларидан фойдаланиб, маъмурият фаолиятини контрол қилишда тобора изчил иш олиб бормоқдалар. Коммунистлар ҳисобот-сайлов йиғилишларида билдирган таклиф ва танқидий мулоҳазаларнинг бажарилишини доимий контролга олмоқдалар. Буларнинг ҳаммаси сўз ва иш бирлигини, қарор ва ижро муштараклигини таъминлашга, муваффақиятларнинг янада салмоқли бўлишига ёрдам бермоқда.

Лекин бир қатор область ва район партия комитетлари бу масалада сусткашликка йўл қўймоқдалар, кўпгина район партия комитетлари ўз пленумларида ишлаб чиқилган ва маъқулланган яхшигина тадбирларнинг бажарилишини таъмин этмаётирлар. Денов район партия комитети 1978 йил бошида бўлиб ўтган пленумида гўшт етиштиришни 49 процент, сутни — 50 процент, тухумни — 83 процент кўпайтириш тадбирларини маъқуллаган эди. Афсуски, уларнинг ижросини ташкил этиш ва текшириш қониқарсиз йўлга қўйилгани оқибатида бу тадбирлар қоғозда қолиб кетди. Сўз билан иш бирлиги таъмин этилмади. Гўшт етиштириш ниҳояти 3,6 процент, тухум 2 процент кўпайди, холос. Молларнинг бош сони камайиб кетди. Бу ҳол район партия комитети ўз иш услубида ижрони назорат қилиш ва текширишнинг синалган амалий формаларини қатъият билан қўллаши лозимлигини кўрсатиб турибди.

Баъзи бир бошланғич партия ташкилотлари фаолиятида юқори партия органларининг қарорларини «ишлаб чиқилди», «раҳбарлик учун қабул қилинди» тариқасида расмийлаштириб қўя қолиш ҳоллари ҳам йўқ эмас. Улар ички имкониятлардан келиб чиқиб, ишга ёрдам берадиган конкрет тадбирлар тузиб ўтирмайдилар. Иш тиғизлиги баҳонасида қарорларни атрофлича муҳокама этишдан қочадилар. Тадбирлар тузилган тақдирда ҳам ижросини суриштирмайдилар. Баъзан бир масалада устма-уст қарорлар қабул қиладилар. Айрим партия ташкилотлари эса қарор қабул қилиндими, бас, иш ўз-ўзидан юришиб кетади деб ўйлаб, қарор ижросини текширишни унутадилар. Бу шубҳасиз, коммунистларнинг кўз ўнгида партия йиғилишлари ва қарорларнинг бурдини кетказади, ходимларда масъулият ва жавобгарлик ҳиссини сусайтиради.

Энг аввало раҳбар ходимларнинг сўзи ва иши бир бўлиши, бу соҳада улар бошқаларга ибрат кўрсатиши лозим. Топширилган ишга муносабат, унга чуқур партиявий масъулият билан ёндашиш, ижроси ҳақида қайғуриш раҳбар ходимнинг сиёсий етуклигини ҳам кўрсатади. Партия, совет ва хўжалик ходимлари қарорлар ижросини ташкил этиш ва таъминлашда, уни текширишда беҳафсалалик, лоқайдлик, масъулиятсизлик ёки субутсизлик қилишлари мумкин эмас. КПСС Марказий Комитетининг «Идеологик, сиёсий-тарбиявий ишларни янада яхшилаш тўғрисида»ги қарорида бу нарса алоҳида таъкидланди: «Сўз ва иш бир-биридан ажралиб қолган, ташкилий, хўжалик ва идеология ишларининг бирлиги таъминланмаган жойда тарбиявий ишнинг самарадорлиги анча пасайиб кетади».

Қабул қилинган қарорларнинг ижросини контрол қилиш ва текшириш — ташкилотчилик ишининг энг муҳим қисмидир. Бу — ҳар бир партия, совет ва хўжалик раҳбарининг, ҳар бир партия органининг, ҳар бир бошланғич партия ташкилотининг ишидир.

ЮКСАК ХИРМОН ИШҚИДА

Олтиариқ райони деҳқонлари бу йил 15996 гектар пахта майдонидан кўзланганидан кўпроқ, ҳар гектар ҳисобига 29 центнердан жами 45300 тонна «оқ олтин» етиштириш мажбуриятини қабул қилишган. Районда чигит экиш агротехника муддатларида, сифатли ўтказилди. Айни кунларда пахтакорлар тўлиқ гектарлар ҳосил қилиш, ёш ниҳолларга ишлов беришни қизғин олиб боришяпти. Бу ишда, айниқса, «Ленинград» колхози заршунослари илғорлик қилишмоқда.

Ўнинчи беш йилликнинг тўртинчи йилида она-Ватанга 4100 тоннадан ортиқ ёки ўтган йилдагидан 150 тонна кўп «оқ олтин» етказиб бериш мажбуриятини қабул қилган бу хўжалик пахтакорлари 1276 гектар ердаги барака уруғини бир текис ундириб олишга эришдилар. Хўжаликнинг Мунисхон Йўлдошева, Алижон Тўланов, Каримжон Ҳаитов ўртоқлар бошчилик қилаётган бригадалари деҳқонлари ҳозиргача ўзларига қарашли майдонлардаги ғўзаларга биринчи ишлов беришни ниҳоясига етказдилар.

Ҳозирда колхоздаги 18 та пахтачилик бригадасида 20 та культиватор юқори унум билан ғўза қатор ораларига ишлов бермоқда.

О. БЕРДАЛИЕВ,
Р. ЖАББОРОВ.
Фарғона области.

БЕШ ЙИЛЛИКЛАР — МИЛЛИОНЛАР ИЖОДИ

Биринчи беш йиллик план амалий ишларимиз учун халқ хўжалигини бошқаришнинг принципиал жиҳатдан янги, изчил демократик методларини яратди. 18 май куни Москвада ўз ишини тамомлаган илмий-амалий конференция биринчи беш йилликнинг тарихий аҳамиятига, экономикани планли бошқаришни янада такомиллаштириш вазифасига бағишланди.

Мамлакатни социал-иқтисодий ривожлантиришни планлаштиришни яхшилашнинг энг муҳим йўналишлари юзасидан тавсиялар ишлаб чиқилди. Бу тавсиялар тўпланган тажрибадан янада тўлароқ фойдаланишга, партия XXV съездининг, КПСС Марказий Комитети Пленумларининг қарорларига, ўртоқ Л. И. Брежневнинг йўл-йўриқлари ва тавсияларига мувофиқ совет экономикасини ривожлантиришнинг муҳим проблемаларини ижодий ишлаб чиқишга, планли бошқаришнинг илмий даражасини оширишга ёрдам беради.

Ҳозирги вақтда иқтисодий, илмий-техникавий, социал проблемаларни ҳал этишга комплекс ёндашиш асосида ўн биринчи беш йиллик планлари ва 1990 йилгача истиқболнинг лойиҳалари тайёрланмоқда. Бу давр коммунистик жамият барпо этиш йўлида мустаҳкам босқич бўлмоғи керак. (ТАСС).

Қишлоқ хўжалик ишлари кундалиги

ВАҚТ КУТИБ ТУРМАЙДИ

ҒАЛЛА ЎРИМ-ЙИҒИМИГА ҲАММА НАРСА ТАХТ БЎЛСИН

Республикамизнинг жанубидаги айрим районларда ғалла ўрим-йиғимига киришилди. Бу йилги об-ҳаво ғаллазорларнинг яхши ривожланиши, юқори ҳосил етиштириш учун анча қулай келди. Шунинг учун ҳам ғаллазорлардан баракали хирмон кўтариш кутилмоқда. Ўзбекистон ғаллакорлари учун энг долзарб палла — ўрим-йиғим мавсуми тобора яқинлашяпти. Ўнинчи беш йилликнинг тўртинчи йили учун зиммага олинган социалистик мажбуриятларни ошириб бажариш учун республикамиз ғаллакорлари ҳам астойдил ҳаракат қилмоқдалар. Ўзбекистонимизнинг «олтин бошоқ» ижодкорлари ўрим-йиғимни қисқа муддатларда ва сифатли ўтказиб, 2,5 миллион тонна дон хирмони кўтариш учун курашмоқдалар.

КПСС Марказий Комитети билан СССР Министрлар Советининг «1979 йилги ҳосилни йиғиштириб олиш, қишлоқ хўжалик маҳсулотлари ва ем-хашак тайёрлаш ҳамда 1979-1980 йил даврида чорва қишловини муваффақиятли ўтказиш юзасидан қўшимча тадбирлар тўғрисида»ги қарори ғалла ўрим-йиғимига тайёргарлик кўришда катта роль ўйнади, колхоз ва совхоз устахоналаридаги техника воситалари ремонтининг суръатини тезлаштирди.

Ўзбекистон ССР Марказий статистика бошқармасининг шу йилнинг 16 майигача бўлган маълумотларига кўра, асосий ғалла етиштирувчи областлар техника воситаларини тайёрлаш ишлари суръатини оширдилар. Лекин тайёргарлик ишлари суръати ҳамон талабга жавоб бермайди. Масалан, Жиззах областида май ойининг 15 кунида 98 та ғалла комбайни ремонт қилинди. Шу областда яна 177 та агрегат ремонт қилиниши лозим. Қашқадарё областида эса май ойининг 15 кунида 99 та комбайн ремонтдан чиқарилди, яна 248 таси ремонт кутиб турибди. Самарқанд областида ҳозиргача 188 та ғалла комбайни ўрим-йиғимга тайёрланмаган. Май ойининг биринчи ярмида эса бор-йўғи 84 та агрегат ремонтдан чиқарилди. Сурхондарё областида ғалла комбайнларини мавсумга тайёрлаш ишлари ниҳоясига етай деб қолди, ўрим-йиғимда қатнашадиган агрегатларнинг 92,9 проценти ремонт қилиб бўлинди.

Ғалла ўрим-йиғимига тайёргарлик кўришга эрта киришган бир қатор районларда комбайнларни тайёрлаш ишлари ниҳоясига етказилмоқда.

Аммо бошоқли дон экинлари кўпгина майдонларни эгаллаган айрим областларда комбайнларни тайёрлаш ишлари сусткашлик билан олиб борилмоқда. Масалан, Тошкент области хўжаликларида май ойининг биринчи ярмида бор-йўғи 14 та комбайн қўлдан чиқарилди. Ваҳолонки, яна 144 та агрегатни ремонт қилиш лозим. Область қишлоқ хўжалик органлари ва хўжаликларнинг раҳбарларига ҳақли равишда шундай савол бериш мумкин: ана шундай иш суръати билан ғалла комбайнларини тайёрлаш қачон тугалланади? Тошкент областида ғалла ўрим-йиғими мавсуми тобора яқинлашмоқда. Тайёрланган техника воситалари эса бу масъулиятли мавсумни қисқа муддатларда, сифатли ўтказиш имконини бермайди.

Наманган области хўжаликларида ҳам комбайнлар ремонти анча суст. Бу областда тайёргарлик 72,9 процентни ташкил этади. Фарғона областида эса мавжуд техника воситаларининг 77,4 проценти ремонтдан чиқарилган.

Бир қатор йирик ғаллачилик районларида тайёргарлик ишлари суст бораётганлиги ташвишли ҳолдир. Масалан, Жиззах районида мавжуд агрегатларнинг бор-йўғи 50 проценти, Оҳангарон районида 65, Қамаши районида 66,4 проценти тайёрланган. Қўшработ районида эса ҳали 53, Ғаллаорол районида 37, Фориш районида 36, Советобод районида 40, Муборак районида 34, Деҳқонобод районида 29 проценти ремонтдан чиқарилиши лозим.

Шу билан бирга ремонт ишлари сифатсиз бажарилаётганлигини ҳам таъкидлаб ўтмоқ лозим. Масалан, Самарқанд областидаги назоратдан ўтказилган 204 комбайннинг 63 тасида турли камчилик ва нуқсонлар борлиги аниқланди. Қашқадарё областидаги текширилган 194 та агрегатдан 51 таси сифатсиз ремонт қилинганлиги маълум бўлди. Жиззах областидаги хўжаликларда ўрим-йиғимга тайёрлаб қўйилган 21 та машинада бир қатор нуқсонлар бор эканлиги кўрсатилди.

Ғаллазорлардан юқори ҳосил олиш кутилаётганлиги донни дастлабки қайта ишлашда ҳам иш ҳажмини анча оширади. Бироқ кўпгина хўжаликларда донни дастлабки қайта ишлайдиган техника воситаларини тайёрлаш ишларига етарлича эътибор берилмаяпти. Андижон, Бухоро, Хоразм областларида май ойининг биринчи ярмида биронта ҳам дон тозалагич машина ремонтдан чиқарилмаган. Жиззах областида 30 та, Қашқадарё областида 24 та, Самарқанд областида 49 та, Тошкент областида 21 та ана шундай агрегатлар ремонт кутиб турибди.

Техника воситалари ремонтини тезроқ тугаллаш билан бирга бошқа тайёргарлик ишларини ҳам яқин кунларда ниҳоясига етказиш талаб этилади. Ипатово райони механизаторларининг тажрибасига таянган ҳолда ўрим-йиғим-транспорт отрядларини тузишни тугаллаш, ана шу отрядларга техникавий жиҳатдан хизмат кўрсатадиган кўчма устахоналарни бириктириб қўйиш лозим.

Серқуёш республикамизнинг бепоён ғаллазорларида «олтин бошоқ» пишиб етилиб, қуёш нурида товланмоқда. Ана шу донимизни, нонимизни ўз вақтида ва сифатли ўриб-йиғиб олайлик. Бу масъулиятли мавсумга ҳамма нарса тахт бўлиши керак.

ГЕКТАРИДАН 55 ЦЕНТНЕРДАН ДОН

ТЕРМИЗ, («Совет Ўзбекистони» мухбири). Денов районидаги «Ғалаба» колхози ғаллакорлари бу йил суғориладиган ерларда буғдой, арпадан мўл ҳосил етиштирдилар. Бошоқли экинлардан муттасил юқори хирмон кўтариб келаётган колхознинг Соат Эгамбердиев бошлиқ ғаллачилик бригадаси аъзолари бу йил 110 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 50 центнердан арпа етиштиришга сўз берган эдилар. Миришкорларнинг фидокорона меҳнати зое кетмади. Натижа кутилгандан ҳам зиёд бўлди.

Бригада азаматлари ўримга пухта ҳозирлик билан киришдилар. Дастлабки кунда 40 гектар арпа ўриб олинди. Ғаллакорлар гектаридан 55 центнердан дон янчиб олишди. Бригада аъзолари арпаси йиғиштириб олинган майдонларга дон учун маккажўхори экишга киришдилар. Улар маккажўхори экишни қисқа муддатда тугаллаб, ҳар гектаридан 70 центнердан дон етиштиришга сўз бердилар.

А. ХАЛИЛОВ.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМСОМОЛ ТАШКИЛОТИНИ ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАХРИЙ ЁРЛИҒИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Ёшларни коммунистик руҳда тарбиялаш соҳасидаги актив ва самарали иши учун ҳамда ташкил этилган кунига 60 йил тўлиши муносабати билан Тошкент шаҳар комсомол ташкилоти Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлансин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси
И. УСМОНХЎЖАЕВ.
Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари
Ҳ. ПУЛАТОВА.
1979 йил, 18 май.
Тошкент шаҳри.

ТИНЧЛИКНИ МУСТАҲКАМЛАШ, КЕСКИНЛИКНИ ЮМШАТИШ ЙЎЛИДА

Халқаро жамоатчилик ва матбуот Москвада ўтказилган Совет — Югославия музокараларини зўр эътибор билан кузатди. КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев билан ЮСФР Президенти, Югославия Коммунистлар Союзи Раиси И. Броз Титонинг нутқлари кенг ёритилмоқда ва шарҳлаб берилмоқда. Совет — Югославия муносабатларини бундан буён ҳар томонлама ривожлантириш ҳар икки мамлакатнинг манфаатларигагина эмас, тинчликни мустаҳкамлаш, халқаро кескинликни юмшатиш ишига мос бўлиб тушганлиги таъкидлаб ўтилмоқда.

Совет — Югославия музокаралари Югославия матбуотида кенг ёритилмоқда. Газеталар ҳар икки мамлакатнинг — ЮСФР билан СССРнинг дўстлиги Европада ва бошқа қитъаларда тинчлик ҳамда тараққиётнинг таъсирчан омили бўлиб қолиши мумкин ва шундай омил бўлиши керак, деб уқтириб ўтмоқдалар. «Борба» газетаси ёзади: Л. И. Брежнев Москвада сўзлаган нутқида айтдики, Совет Иттифоқи СССР билан Югославия ўртасида ҳар қандай ноаниқликлардан мусаффо бўлган муносабатларни, сидқидилдан ва мутлақо тенг ҳуқуқли муносабатлар бўлишини ёқлаб чиқмоқда. Совет — Югославиянинг маълум ҳужжатларида акс эттирилган принциплар шундай муносабатларнинг мустаҳкам негизидир.

Югославиянинг «Политика» газетаси қуйидагиларни таъкидлаб ўтади: Югославия билан Совет Иттифоқи ўртасидаги яхши, ҳар томонлама ва барқарор муносабатлар ҳамда ҳамкорлик ҳар икки мамлакат ва ҳар икки партиянинг узоқ муддатга мўлжалланган манфаатларини кўзда тутади. Матбуотнинг ёзишича, Совет Иттифоқи социалистик Югославия ва бошқа кўп мамлакатлар стратегик қурол-яроғларни чеклаш тўғрисидаги Совет — Америка битимини тузиш каби ҳаётий зарур ишни қўллаб-қувватлаётганликларини қадрлайди.

«Нойес дойчланд» газетаси (ГДР) қуйидагиларни ёзади: халқаро вазият ҳозир ноғинч бўлиб турибди. Л. И. Брежнев Москвада Совет — Югославия музокаралари бошланиши муносабати билан сўзлаган нутқида шу ҳақда очиқ-равшан гапирди. Қуролланиш пойгаси жуда катта хавф туғдирмоқда. Тинчликни мустаҳкамлаш, халқаро ҳамкорликни яхшилаш ва ривожлантириш учун ҳали кўп иш қилиниши керак.

Америка информация агентликлари ва матбуоти Совет — Югославия музокараларини шарҳлаб, Л. И. Брежнев нутқининг стратегик қуролларни чеклаш тўғрисида Совет — Америка битими имзоланиши ҳақида айтилган гапларга алоҳида эътибор бермоқдалар. Шу муносабат билан АП агентлиги қуйидагиларни таъкидлайди: совет раҳбарининг фикрича, СҚЧ-2 тўғрисидаги янги битим халқларни тинчлик ва хавфсизликка олиб борадиган қийин, аммо тўғри йўлдаги муҳим босқич бўлиб қолиши шубҳасиздир. (ТАСС).

ҲАММА ЯХШИ НАРСАЛАР — БОЛАЛАРГА!

Республикадаги барча областлар энг яхши пионер отрядларининг намояндалари 19 май куни Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетига келдилар. Уларни КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов қабул қилди. Ёш ленинчилар республика пионерларининг 2,5 миллионли армияси болаларни «Ленинча ўқишга, ленинча ишлашга!» даъват этган ВЛКСМ XVIII съездининг қарорларини қандай бажараётганликлари тўғрисида, қизил галстукли гвардия ижтимоий-фойдали меҳнатга қандай жалб этилаётганлиги ҳақида, ўзларининг қизиқарли машғулотлари ва изланишлари, ёш техниклар, табиатшунослар, изтопарлар тўгаракларидаги, бадиий ҳаваскорликдаги ишлари тўғрисида ахборот бердилар.

Ш. Р. Рашидов самимий, сидқидил суҳбатда пионерларга республикада Лениннинг «Ҳамма яхши нарсалар — болаларга!» деган васияти қандай амалга оширилаётганлиги ҳақида, партия ва ҳукумат ёш авлод тўғрисида қандай зўр ғамхўрлик қилаётганлиги ҳақида гапириб берди. Бу ғамхўрлик Халқаро болалар йилида, айниқса, ёрқин намоён бўлмоқда. Ш. Р. Рашидов ёш ленинчиларга меҳнатда ва ўқишда муваффақиятларга эришишларини, социалистик Ватанга содиқ бўлишларини, улуғ Ленин ишининг муносиб давомчиси бўлишларини тилади. (ЎзТАГ).

СОВЕТ ПАРТИЯ-ҲУКУМАТ ДЕЛЕГАЦИЯСИНИНГ ВЕНГРИЯ ХАЛҚ РЕСПУБЛИКАСИГА ВИЗИТИ ТЎҒРИСИДА

Венгрия Социалистик ишчи партияси Марказий Комитети, ВХР Президиуми ва ВХР Министрлар Советининг таклифига биноан КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежнев бошчилигидаги совет партия-ҳукумат делегацияси май ойининг охирида расмий, дўстона визит билан Венгрия Халқ Республикасига боради.

«РУС ТИЛИ — СССР ХАЛҚЛАРИ ДЎСТЛИГИ ВА ҲАМКОРЛИГИ ТИЛИ» МАВЗУИДА ТОШКЕНТДА ЎТКАЗИЛАДИГАН БУТУНИТТИФОҚ ИЛМИЙ-НАЗАРИЙ КОНФЕРЕНЦИЯСИ ОЛДИДАН

ДЎСТЛИК ТИЛИ

Мамлакатимиз халқларининг сиёсий ва маънавий жиҳатдан тобора яқинлашувининг объектив зарурати ва муштарак иқтисодий вазифалари рус тилининг миллатлараро алоқа тили сифатида мустаҳкамланиши учун шу қадар кучли омил бўлиб хизмат қиладики, унинг ўзи Советлар мамлакати барча халқларининг рус тилини ихтиёрий ўрганишларини таъминламоқда. Н. К. Крупская таъбири билан айтганда, миллий омма уни ўз ташаббуси билан ўрганмоқда. Рус тилига қизиқиш, уни ўрганишга зўр бериб интилиш ҳар қандай миллатга мансуб совет кишиси учун хосдир. 1970 йилги аҳоли рўйхати бўйича рус миллатидан бўлмаган 13 миллион киши рус тилини она тилим, деган. Рус тилида эркин гапирадиган 41,8 миллион киши уни иккинчи она тили, деб ҳисоблаган. Шулар орасида 13 проценти ўзбеклардир. Рус тилини билувчилар сонининг бунчалик тез ўсиши туб социал-иқтисодий, сиёсий ва маданий ўзгаришларнинг, кишилар саводхонлиги ва маданияти ошганлигининг, халқлар дўстлиги ва қардошлиги ғоялари тантанасининг қонуний натижасидир.

СССР халқлари орасида рус тилини ўрганишга интилиш кеча ёки бугун пайдо бўлгани йўқ. Революциядан олдинги йиллардаёқ чор Россияси территориясида яшовчи халқларнинг энг яхши аҳли донишлари рус маданиятига ҳурмат ва муҳаббат билан қараганлар, уни ўрганишга, буюк халқнинг тили ва адабиётини ўрганишга даъват этганлар.

Ўзбек адабиёти классиги Муқимийнинг сўзлари диққатга сазовор: «Улуғ рус тилини эгаллаш керак, бу тилда жаҳон адабиётининг энг яхши асарлари ёзилган, бу адабиётни билмасдан туриб чин инсон бўлиш ва ўз халқига фойда келтириш мумкин эмас». Ўрта Осиё, Қозоғистон, Поволжье, Закавказье халқлари маданиятининг энг таниқли вакиллари, жумладан, Фурқат, Ҳамза, Н. Б. Везиров, Абай, Тўқай, Собир, Аваз, Ўтар ўғли, С. Айний ва бошқалар аҳоли орасида демократик ғояларнинг, илғор рус маданияти ва рус тилининг тарғиботчилари бўлдилар.

Пушкин ва Лермонтов, Белинский ва Чернишевский, Добролюбов ва Лев Толстой таъсири остида XIX асрда Қозоғистонда Чўқон Валихонов, Абай Қўнанбоевларнинг истеъдоди камол топди. «...русларсиз — бу маърифатсизлик, зўравонлик, зулматдир», деган эди Валихонов. Абай эса шундай деб ёзади: «Эсингда тут, энг муҳими — рус фанини ўрганмоқ керак. Иллатдан қутулиш ва яхшиликка эришиш учун рус тили ва рус маданиятини билиш зарур».

Ёқутистонда ва Қозоғистонда илғор фикр ва рус маданиятини тарқатувчилар сифатида декабристларнинг роли катта бўлди. Рус халқи турк тилли халқлар миллий онгининг ривожланишида, айниқса, катта роль ўйнади. Бироқ рус тилининг миллатлараро тан олинишига Россияда революционерларнинг фаолияти сабаб бўлди. Улар рус бўлмаган миллатларга ва элатларга рус тилининг Бутунроссия доирасида бир-бирини тушунишнинг самарали қуроли, илғор рус ва жаҳон маданиятининг тарғиботчиси сифатида биринчи даражали аҳамиятга эга эканини тушуниб олишларида ёрдам бердилар.

Совет ҳокимияти 1917 йилда қабул қилинган «Россия халқларининг ҳуқуқлари декларацияси»дан бошлаб ҳозирги СССР Конституциясига қадар мажбурий давлат тилини бекор қилиб, Ватанимизда яшаётган халқларнинг тенглигини юридик жиҳатдангина тан олиб қолмай, улар тилларининг амалда тенг бўлишига эришиш учун мумкин бўлган барча нарсани қилмоқда.

СССРдаги барча тиллар бир хил даражда «давлат тили» ҳисобланади. Улар давлатни бошқаришда, судда, матбуотда, маориф ва экономика соҳасида тенг ҳуқуқ билан қўлланилади. Ўн беш иттифоқдош республика ва улар составига кирувчи 20 автоном республика, саккиз автоном область ва 10 автоном округда, шу жойларда яшовчи кўпчилик аҳолининг тили асосий восита бўлиб хизмат қилади. Мамлакатимизда мактабларда дарслар 52 тилда олиб борилади, радио хабарлари 65 тилда эшиттирилади, бадиий асарлар 75 тилда ёзилади. 122 тилда китоб ва газеталар нашр этилади.

КПСС миллий сиёсати тантанасининг ёрқин намуналаридан бири республикамизда ўқув машғулотларининг ўзбек ва рус, қорақалпоқ ва қозоқ, туркман ва тожик, татар ва қирғиз, корейс, грек ва немис тилларида олиб борилаётганлигидир.

Маҳаллий миллатларнинг кўплаб вакиллари рус тилини мукаммал билибгина қолмай, рус тили ва адабиётини ўқитиш бўйича малакали мутахассис ҳамдирлар, улар рус тилшунослиги соҳасида, шунингдек, рус тили ва адабиётини ўқитиш методикаси бўйича илмий ишлар олиб бормоқдалар.

Ўзбекистон миллий мактабларда рус тилини ўқитиш методикаси масалалари бўйича тан олинган марказлардан бири бўлиб қолди. Шунинг учун ҳам Тошкентда рус тили бўйича республикалараро (1956 ва 1962 йиллар) ҳамда Бутуниттифоқ (1975 йил) конференциялари ўтказилганлиги табиийдир. Ўзбекистон олимлари ва рус тили ўқитувчилари Бутуниттифоқ кенгашлари ва конференцияларида, рус тили ва адабиёти ўқитувчилари халқаро ассоциацияси ишида фаол қатнашмоқдалар.

1972 йилнинг октябрида Ўзбекистон пойтахти Тошкентда «Ўрта Осиё республикалари, Африка, Ўрта ва Яқин Шарқ мамлакатларида рус тилини ўқитишнинг актуал проблемалари» мавзуида халқаро симпозиум ўтказилди. Унда 14 хорижий мамлакат ва Совет Иттифоқининг тўққиз қардош республикаси вакиллари иштирок этишди.

Рус тили янги, юксак ғояли ва маълумотли инсонни тарбиялашга ёрдам беради. У халқ хўжалигимиз учун малакали ходимлар тайёрлашнинг самарали воситаси бўлиб хизмат қилади.

Турк тилли болаларнинг рус тилини ўрганиши ўрта мактабда бошланади. Бу соҳада катта тажриба тўпланди. Сўнгги йиллар ичида рус тили ўқитувчиларини тайёрлаш анча яхшиланди, янги дарсликлар ва уларга методик қўлланмалар яратилди. Республика мактабларидаги кўпгина ўқитувчилар дарс беришга ижодий ёндашмоқдалар, ўқувчиларнинг рус тилини амалий ўрганишларига катта эътибор бермоқдалар. Уларнинг дарслари диалоглар, ўқиб ва сўзлаб беришлар, ўқитувчи ва ўқувчилар ўртасида суҳбат ва шу сингари хилма-хил нутқий машқлар билан бойитилган. Ҳар бир шундай дарс рус сўзларининг актив запасини кенгайтиради.

Ўзбекистон педагогика фанлари илмий-тадқиқот институтининг рус тили ва адабиёти ўқитиш методикаси сектори ходимлари амалиётчи ўқитувчилар билан биргаликда миллий ва кўп тилли мактабларда рус тили ва адабиётини ўқитиш методикасини такомиллаштириш соҳасида катта иш олиб бормоқдалар. Бироқ шуни ҳам айтиш керакки, бу институт рус тили ва адабиёти ўқитувчиларига етарли амалий ёрдам кўрсатмаётир, Бутуниттифоқ конференциясининг миллий мактабларда рус тилини ўқитиш методикаси бўйича илмий-тадқиқот ишларини кенгайтириш ҳақидаги тавсиялари ҳали тўла равишда амалга оширилганича йўқ.

Ўқитувчиларнинг дарсликлар, ўқув ва методик қўлланмаларни мазмун, методик тузилиши ва амалий йўналиш нуқтаи назаридан, янги программа талабларига биноан, шунингдек, бадиий-техник ва полиграфик безалиши жиҳатидан сифатини янада оширишга доир талаблари адолатлидир.

Миллий мактабларда рус тилини ўқитишни такомиллаштириш бўйича биринчи республикалараро илмий-амалий конференциядан буён ўтган давр ўрта мактабларда рус тили ва адабиётини ўқитишда сифат жиҳатдан силжишлар бўлганлиги билан характерланади. Педагогик жараённинг мазмуни янгиланди. Унга ўқувчиларнинг қобилиятларини ҳар томонлама ривожлантириш асос қилиб олинди, дарс ўтказиш методлари такомиллашди, ўқув материалини ўқитишнинг ғоявий-назарий савияси оширилди. Рус тилини ўрганишнинг амалий томонига миллий-рус икки тиллилик базасида алоқа қилиш воситаси сифатидагина эмас, балки гуманитар, техника, физика-математика ва бошқа фанларни ўрганиш воситаси сифатида ҳам катта эътибор берилмоқда.

Ҳал қилинган масалалар билан бир қаторда жиддий эътибор беришни талаб этувчи проблемалар ҳам ҳали кўп. Бу энг аввало, юқори малакали илмий ходимлар ва ўқитувчилар тайёрлаш, ўқув планларини, программа ва дарсликларни янада такомиллаштириш, амалиётчи педагоглар малакасини ошириш ва қайта тайёрлаш, бошланғич мактабларда рус тили ўқитиш савиясини ошириш масалаларидир.

СССР янги Конституциясининг 45-моддасида СССР гражданларининг ўқиш тилини танлаш эркинлиги билан бепул ўрта маълумот олиш ҳуқуқи ҳамда мактаб дарсликларини бепул олиш ҳуқуқи мустаҳкамланган. Бу бутун мамлакатда ва улуғ Ватанимизнинг ҳар бир миллий республикасида халқ маорифини янада ривожлантиришга имкон беради.

М. ҲАМРОЕВ,
СССР Педагогика фанлари академиясининг мухбир-аъзоси.

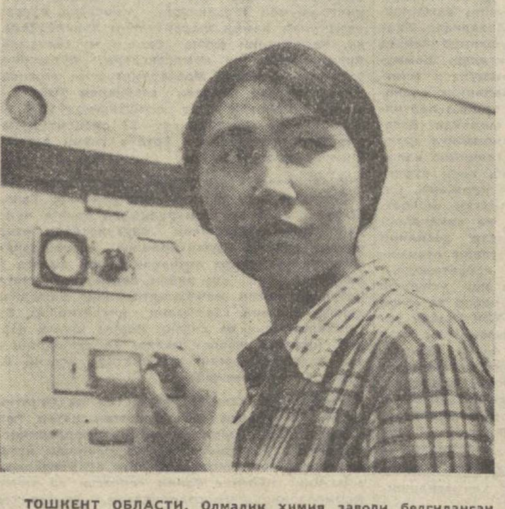

ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ. Олмалиқ химия заводи белгиланган муддатдан олти ой илгари лойиҳа қувватига чиқиб олди. Ҳозир бу ерда йилига 2559 минг тонна минерал ўғит тайёрланмоқда. Корхонада беш йиллик топшириқларини муддатидан илгари бажариш учун социалистик мусобақа кенг қулоч ёйган. Мусобақада биринчи экстракция цехи коллективи пешқадамлик қилмоқда. Йил бошидан буён коллектив пландан ташқари 1100 тоннадан кўп маҳсулот тайёрлади. Суратларда: 1. Заводнинг кўчма Қизил байроғи билан тақдирланган экстракция цехи аъзолари. 2. Илғор оператор Ж. Исаева.

Г. Пун фотолари. (УзТАГ).

Мусобақа кундалиги

ТАДБИРКОРЛИК

Ўрта Осиё — Марказ ва Бухоро—Урал магистраль газ қувурларининг бош участкаларига хизмат кўрсатувчи «Средазтрансгаз» бирлашмаси коллективи иқтисод ва тежамкорлик юришида фаол иштирок этмоқда. Транспортчилар йил бошидан бери тежаб қолган газ 1 миллион кубометрдан ошиб кетди. Бирлашма коллективи йил охиригача яна бир неча миллион кубометр газни тежаб қолишга аҳд қилди.

ЮКСАК МАРРА

Туямўйиндаги 93-автомобиль транспорти корхонаси ҳайдовчиси Аҳмад Бекчонов юк ортиш-туширишга кетадиган вақтни бир ярим баравар қисқартиришга муваффақ бўлди. У бундай ютуққа турдош корхоналар коллективлари билан яқиндан мустаҳкам алоқа ўрнатиш туфайли эришди. Юк ортиш ва тушириш графигига қатъий риоя қилиш, техникадан тадбиркорлик билан фойдаланиш эвазига А. Бекчонов вақтдан ютмоқда. У бир беш йилликда икки беш йиллик нормани адо этиш мажбуриятини олган эди. Илғор шофер кўплаб эҳтиёт қисмлар ва уч минг литр ёнилғини тежаб қолиш билан бирга, 1982 йил сентябрь ойи ҳисобига ишлаяпти.

ҲАМКОРЛИК САМАРАСИ

«Узоргтехстроймелиорация» трестида бригада пудрати бўйича маҳорат мактаби ишлаб турибди. Республика Мелиорация ва сув хўжалиги министрлигига қарашли бинокорлик ташкилотларининг ишчи ва мутахассислари шу мактаб талабалари ҳисобланади. Ҳозиргача мактабни уч юз нафардан зиёд киши битириб чиқди.

Трест коллективи бригада пудратини жорий қилиши Бутуниттифоқ Гидротехника ва мелиорация илмий-тадқиқот институти билан ҳамкорликда амалга оширмоқда. Бундай меҳнат беллашуви ва ижодий ҳамкорлик яхши натижалар бермоқда. Масалан, ўтган йили республика мелиорация ташкилотларида 25 та хўжалик ҳисобидаги участка ташкил этилиб, улар салкам 20 миллион сўмлик қурилиш-монтаж ишларини бажардилар. Бундай натижа 1979 йилда яна анча кўпайди.

КЎРГАЗМА ЗАЛИДА

РЕПОРТАЖ

«Рус тили — СССР халқлари дўстлиги ва ҳамкорлиги тили» иккинчи Бутуниттифоқ илмий-назарий конференциясининг ялпи мажлислари ўтказиладиган Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети мажлислар залининг фойеси бугун одатдагидан гавжум. Иккинчи қаватнинг ҳар иккала чеккасига чиройли стендлар ўрнатилган. Зинадан кўтарилиш билан илмий коммунизм асосчилари К. Маркс ва Ф. Энгельснинг, Коммунистик партия ва Совет давлати асосчиси В. И. Лениннинг, КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежневнинг рус тили ҳақида айтган сўзлари ёзилган лоларанг стендларга кўзингиз тушади.

Кўп миллатли мамлакатимизда улуғ рус тилини ўрганиш ва ўзлаштиришга қизиқиш йил сайин ортиб бораётир. Бутуниттифоқ конференциясига бағишлаб шу ерда очилган кўргазмани айланар экансиз, бунга яна бир карра ишонч ҳосил қиласиз.

Инсон қалбининг энг нозик туйғуларини тўла ифодалашга қодир, бой маданий анъаналарга эга бўлган бу тил эндиликда фаолиятимизнинг ҳамма соҳаларида асосий восита бўлиб қолди. Шу боисдан бепоён Ватанимизда рус бўлмаган миллатлар ва элатлар уни ҳақли равишда иккинчи она тили, деб биладилар. Миллий мактабларда эса улуғ Ленин тилини ўрганишга тобора катта аҳамият берилмоқда. Кўргазмада ҳар бир иттифоқдош республикага алоҳида павильон-стенд ажратилган. Уларга дарсликлар, расмли ва изоҳли ўқиш китоблари, методик қўлланмалар, дарс савиясини ва ўқувчиларнинг рус тилини ўзлаштиришини оширишга, талаффузини яхшилашга хизмат қилувчи диафильмлар, грампластинкалар ва турли кўргазмали қуроллар қўйилган. Грузия ССР павильонида чиройли бир альбом эътиборимизни тортди.

— А. С. Пушкин эртаклари сюжети асосида ўймакорлик усулида мисдан ясалган миниатюралар рус поэзияси классиги, ҳассос шоирнинг ўлмас асарларини ўқувчилар янада чуқурроқ ўрганишига имкон беради, — деди Грузия ССР Маориф министрлиги қошидаги республика рус тили ва адабиёти методика кабинети директори Виктор Шалович Эдишерашвили. — Олим ва педагогларимизнинг кейинги йиллардаги изланишлари натижасида бошланғич мактабларда рус тили дарсларида кўрсатув ва эшитув кўргазмали қуролларининг қўлланиши бўйича махсус методик қўлланма яратилди. «Русча гаплашишни ўрганамиз» туркумидаги мана бу грампластинка ва диафильмлар грузин мактабларида рус тили ўқитишнинг комплекс воситаларига киради. Ўтган йили рус тили ўқитиш проблемаларига бағишланган республика илмий-амалий конференциясида бу қўлланма яхши баҳо олди.

Суратда: «Рус тили — СССР халқлари дўстлиги ва ҳамкорлиги тили» иккинчи Бутуниттифоқ илмий-назарий конференцияси меҳмон ва иштирокчиларидан бир группаси.

А. Тўраев фотоси.

Эстония ССР педагогика илмий-тадқиқот институти сектор мудири Мярт Ааслайд билан республика ўқитувчилар малакасини ошириш институтининг рус тили кабинети мудири Айно Сийракни дарслик ва методик қўлланмаларни стендларга дид билан тераётганларида учратдик. Бу рисолалар орасида ҳар иккаласининг ҳам китоби бор экан.

— Республикамиздаги 500 га яқин умумтаълим мактабидан 389 тасида ўқиш эстон тилида олиб борилади, — деди М. Ааслайд. — Ўқувчиларимизда рус тилига қизиқиш жуда катта. Бу ҳол биздан дарслик ва ўқув программаларини янада такомиллаштиришни талаб этмоқда. Янги ўқув қўлланмалари, безакли китоблар, қолаверса рус тили ва адабиёти ўқитувчиларининг тез-тез тажриба алмашиб, малака ошириб туришлари дўстлик, биродарлик ва қардошлик мезони бўлиб қолган рус тилини тағин ҳам пухтароқ эгаллашга хизмат қилади. Яна бир кундан кейин Тошкентда иш бошлайдиган Бутуниттифоқ анжумани ҳам улуғ оғамиз тилини ўрганишда янги босқич бўлиб қолишига шубҳа йўқ.

Ёшларга улуғ Ленин тилини ўргатиш бўйича қилинган ишларни сарҳисоб этиб, бу борада тўпланган тажриба ўртоқлашиладиган, рус тилини ўрганишда янада юксак марраларни эгаллаш йўлида қилинадиган ишлар белгилаб олинадиган Бутуниттифоқ илмий-назарий конференцияси ишига бу кўргазма ҳамоҳангдир.

Р. ҚОСИМОВ.

САНЪАТ БАЙРАМИ

РОССИЯНИНГ ДИЛРАБО КУЙЛАРИ ДНЕПР СОҲИЛЛАРИДА ЯНГРАМОҚДА

КИЕВ, 19 май. (ТАСС мухбири). Россияда яратилган куйлар кеча Днепр соҳилларида жаранглади. Республика пойтахтида Украинанинг Россия билан қайта қўшилганлигининг 325 йиллигига бағишлаб «Киев баҳори» санъат фестивали очилди.

Халқларнинг ленинча дўстлиги, совет кишиларининг бунёдкорлик меҳнати фестиваль программасини бошлаб берган концертнинг бош мавзуи бўлди.

Концертда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Украина Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари В. В. Шчербицкий, КПСС Марказий Комитети Маданият бўлими мудири В. Ф. Шауро, РСФСР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари В. И. Кочемасов бошчилигидаги Россия Федерацияси делегацияси ҳозир бўлишди.

Байрам программаси кенг ва хилма-хил. Қаҳрамон шаҳарнинг барча концерт залларида, Киев областидаги кўпгина районларнинг қишлоқ клубларида Россия куйлари ўн кун давомида янграб туради. РСФСР тасвирий, манзарали-амалий санъат, болалар бадиий ижодкорлиги виставкалари очилади. Артистлар ишлаб чиқариш ходимлари билан, олимлар, жангчилар, студентлар билан учрашадилар. Дўстлик байрами иштирокчилари болаларга махсус концертлар қўйиб беришади.

* * *

Украина ССРда Россия Федерацияси адабиёти кунларининг иштирокчилари Днепр гидростанциясини бориб кўргач, ўз таассуротлари ҳақида шундай деб айтдилар: «ДнепроГЭС ёш Советлар мамлакати тўғрисидаги достон, шу кунлардаги улуғ қурилишларнинг илҳомчиси бўлиб бизнинг хотирамизда абадий қолади». Биринчи беш йиллик даврида ишга туширилган ДнепроГЭС яқинда 100 миллиард киловатт-соат электр энергияси ишлаб чиқарди. Меҳмонларнинг ДнепроГЭС-2 ни барпо этган кишилар билан учрашуви мароқли ўтди. Бу қурилишда ДнепроГЭСни биринчи бўлиб қурганларнинг набиралари меҳнат қилмоқдалар.

Ўртоқ Л. И. Брежневнинг «Тикланиш» асаридаги қаҳрамонлардан бири совет гидроэнергетикасини урушдан кейин тиклашда қатнашган А. Лошкарева шаҳарда бўлиб ўтган адабий кечада меҳмонларни самимий табриклади.

Ёзувчилар мафтункор қўшиқлари ва халқ достонлари билан машҳур Волинский вилоятининг Колодяжний қишлоғига келиб Леся Украинканинг мемориал музейида унинг ижоди билан танишдилар.

18 май куни Украина Компартияси Марказий Комитетида республика раҳбарлари Россия Федерацияси делегацияси билан, ижодий союзларнинг раҳбарлари ва Россиянинг етакчи маданият усталари билан учрашдилар.

Меҳмонларни В. В. Шчербицкий табриклади. В. В. Шчербицкий уларга ижодий муваффақиятлар тилади, Россия меҳнаткашларининг совет халқлари қардош оиласида экономика ва маданиятни ривожлантиришда эришган муваффақиятлари тўғрисида гапирди.

(ТАСС).

ПАРТИЯ ҚАРОРЛАРИ — ҲАЁТГА!

ИДЕОЛОГИЯ ИШИНИНГ САМАРАДОРЛИГИ ВА СИФАТИ УЧУН

Коммунистлар, комсомоллар, барча меҳнаткашлар КПСС Марказий Комитетининг «Идеологик, сиёсий-тарбиявий ишларни янада яхшилаш тўғрисида»ги қарорини зўр қизиқиш билан маъқуллаб кутиб олдилар.

Ҳамма жойда шу қарорни бажариш юзасидан ташкилий ва сиёсий ишлар авж олдирилмоқда. Партия ходимлари, лекторлар, пропагандистлар, олимлар, мутахассислар, адабиёт ва санъат арбоблари ана шу ғоят муҳим программавий ҳужжатни тушунтиришга фаол киришдилар.

Идеология ишлари билан шуғулланувчи активларга ёрдам тариқасида лекциялар, докладлар, суҳбатларнинг намунавий тематикаси эълон қилинмоқда.

Марксизм-ленинизм — идеология ишининг илмий негизидир.

В. И. Ленин коммунистик тарбия тўғрисида.

Коммунистик партия — совет халқининг авангарди, омманинг ташкилотчиси ва мураббийси.

Идеология иши — коммунизм учун курашнинг муҳим соҳаси.

Л. И. Брежневнинг «Ленин йўлидан», «КПСС идеология ишининг актуал масалалари» асарлари — илмий коммунизм назарияси ва практикасига қўшилган катта ҳисса.

Л. И. Брежневнинг «Кичик ер», «Тикланиш», «Қўриқ» китоблари — партиявий-сиёсий иш тажрибасининг хазинаси.

КПСС Марказий Комитетининг «Идеологик, сиёсий-тарбиявий ишларни янада яхшилаш тўғрисида»ги қарори — коммунистик тарбиянинг кенг программаси.

Янги кишини шакллантиришда КПССнинг тарихий тажрибаси.

Давлат омманинг онглилиги билан кучлидир.

Совет кишиларида илмий дунёқарашни шакллантириш — идеология ишининг ўзаги.

Коммунистик ғоявийлик — билим, эътиқод ва амалий ҳаракат бирлиги.

Коммунистик онгliликни, коммунизм қуришга тайёр бўлиш, ирода ва маҳоратни тарбиялаш.

Омманинг активлиги — социалистик тузум кучининг муҳим манбаи.

Совет турмуш тарзимиз.

СССР халқларининг мустаҳкам қардошларча дўстлиги.

Ҳар томонлама ривожланган шахсни тарбиялаб етиштириш — КПССнинг программавий мақсади.

Совет кишисининг маънавий дунёси.

Совет фани ва маданиятининг ютуқлари.

Совет кишиси — ўз мамлакатининг чинакам хўжайини.

Биз — ватанпарвар ва интернационалистлармиз.

КПССнинг ленинча тинчликсевар ташқи сиёсати.

Социалистик ҳамдўстликнинг қардошларча бирлиги ва жипслиги.

Икки системанинг ғоявий қарама-қаршилиги.

Буржуазия идеологияси ва ахлоқига нисбатан муросасиз бўлишни тарбиялаш.

Пекинлик ҳокимларнинг гегемончилик, буюк давлатчилик йўли.

Коммунистик пропаганда — янги дунёнинг идеологик ҳужумида қудратли қурол.

Совет матбуоти — партия ва халқ минбари.

Социалистик мусобақа ва янги кишини тарбиялаш.

Коммунизм учун курашчиларнинг актив ҳаётий позицияси.

Коммунизм қурувчисининг ахлоқ кодекси.

Совет Армияси — ёшларни сиёсий, ахлоқий ва ҳарбий жиҳатдан чиниқтиришнинг ажойиб мактаби.

Тарбия масалаларига комплекс ёндашиш — идеология иши самарадорлигини оширишнинг тўғри йўли.

Ташкилий, хўжалик ва тарбиявий ишларнинг бирлиги.

Танқид ва ўз-ўзини танқид — жамиятимизнинг ҳаракатлантирувчи кучи.

Меҳнат коллективининг тарбияловчи роли.

Оила, мактаб, жамоатчиликнинг алоқасини ҳар томонлама мустаҳкамлаш.

Истиқомат жойларида олиб борилаётган оммавий-сиёсий ишларга эътиборни кучайтирайлик.

Жисмоний тарбия совет кишиларининг кундалик ҳаётига жорий этилсин.

Бошланғич партия ташкилотлари, партия группалари — ғоявий-сиёсий иш марказлари.

Ҳар бир коммунист — Ленин партияси ғояларининг пропагандисти ва тарғиботчиси.

Совет касаба союзлари — коммунизм мактаби.

Ленин комсомоли — ёшларни тарбиялашда партиянинг актив ёрдамчиси.

Ривожланган социализм имкониятларини тўла-тўкис рўёбга чиқариш — ҳозирги кунимизнинг тарихий вазифаси.

Бутун куч 1979 йил топшириқларини муваффақиятли бажаришга қаратилсин!

Илғор тажриба — бойлигимиз!

Тежамкорлик — ҳамма учун қонун.

Самарадорлик ва сифат учун курашда ёнимизда биронта ҳам қолоқ бўлмаслиги керак!

В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллигини муносиб кутиб оламиз!

Ленинчасига, коммунистчасига яшаймиз, ишлаймиз ва курашамиз!

Ўнинчи беш йилликни зарбдорларча якунлайлик!

ВАРШАВА ШАРТНОМАСИДА ҚАТНАШУВЧИ ДАВЛАТЛАР АРМИЯ ШТАБЛАРИ ВА ҚЎШИНЛАРИНИНГ МАШҚИ

Бирлашган Қуролли Кучларнинг биргаликдаги тадбирлари планига мувофиқ Венгрия Халқ Республикаси территориясида 12 майдан 19 майгача бўлган вақт ичида Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатлар штаблари ва қўшинларининг «Шчит-79» деб аталувчи оператив-тактик машқи ўтказилди.

Машқда Болгария халқ армияси, Венгрия халқ армияси, Руминия Социалистик Республикаси армияси, Совет Армияси ва Чехословакия халқ армиясининг штаблари ва қўшинлари қатнашдилар.

Венгрия Халқ Республикасининг мудофаа министри армия генерали Л. Цинеге машққа раҳбарлик қилди.

Машқ вақтида иттифоқ армиялари қуролли кучлар турлари ва қўшин турларининг биргаликда куч-ғайрат сарфлаб, жанговар ҳаракатларни олиб бориш масалалари пишиқтирилди. Машқ штаблар ва қўшинлар генераллари, офицерларининг оператив-тактик тайёргарлик даражаси ўсганлигини кўрсатди. Машқ Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатлар армияларининг ҳамжиҳат бўлиб ҳаракат қилишларини янада такомиллаштиришга ва улар ўртасидаги жанговар ҳамкорликни мустаҳкамлашга ёрдам берди.

ҚАРДОШЛИК ОИЛАСИДА

18 май куни Москвада ижтимоий-сиёсий мавзуда ўқилган лекциялар Латвия Совет Социалистик Республикаси эълон қилинганлигининг 60 йиллигига бағишланди. Бу лекцияларни КПСС Москва шаҳар комитети, Бутуниттифоқ «Билим» жамияти ва республика «Билим» жамияти правлениелари ташкил этди. Латвия Коммунистик партияси Марказий Комитетининг секретари И. А. Андерсон «Совет Латвияси СССР халқларининг қардошлик оиласида» деган мавзуда доклад қилди. (ТАСС).

МЎЛ ҲОСИЛ ЙЎЛИДА

Баҳор ҳароратли кунлари билан пахтакорларни кўп сийламади, деҳқон олдида турли ташвишлар кўндаланг бўлди. Масалан, Пайариқ районидаги «Ленинизм» колхозида культиваторлар ернинг лойлиги туфайли бир неча кун туриб қолди. Ниҳоллар тўла-тўкис униб чиқмаган 300 гектар ерда хатосига уруғ экишга тўғри келди. Аммо ишни тўғри ташкил этиш ва ғаниматдақиқалардан унумли фойдаланиш ҳисобига колхоз заршунослари табиат қийинчиликларини бартараф этишни ўз елкаларига олдилар. Ҳамма далага отланди. Уларнинг бири хато жойларга чигит экди, бири эса кетмон билан қатқалоқни юмшатди. Айримлари эса механизаторларга ёрдамчилик қилишди. Хуллас, ғўза парваришидаги қолоқлик тугатилди.

— Хўжалигимизда чигит экишни ипатоволиклар методига амал қилиб қисқа фурсатда ўтказдик, — деб ҳикоя қилади колхоз партия ташкилоти секретари К. Жуманов. — Лекин ёғингарчилик туфайли кўп майдонларда чигит тўла-тўкис униб чиқмади. Шунинг учун барча бригадаларимизда яганани хато жойларга чигит экиш билан қўшиб олиб бордик. Шу билан бирга, ғўзаларга ишлов беришни ҳам бўшаштирмадик. Ҳозир далаларимизда ишлаётган 32 культиваторга энг моҳир механизаторлар бириктирилган. Улар агрегатларни юксак унум билан ишлатишаётир. Айниқса, чигит қайта экилган пайкаллардаги мурғак ниҳоллар эҳтиёт қилинмоқда. Ҳар бир механизатор кунлик нормасини ошириб адо этаётир.

Хўжаликдаги Д. Қиличев, Ч. Эшқулов, Э. Улашев сингари пахта усталари бошчилик қилаётган бригадаларда ғўзаларга биринчи ишлов бериб бўлинди. Ана шу бригадалар бу йил 50—60 центнердан пахта етиштиришга аҳд қилишган.

Мана, бир неча йилдирки, «Ленинизм» колхози пахтакорлари гектаридан 37 центнердан ошириб ҳосил олмоқдалар. Улар бу йил 1470 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 40 центнердан «оқ олтин» топширишни кўзлашяпти.

— Ғўза парваришининг бошланиши кўнгилдагидек бормоқда, — дейди бош агроном М. Ҳусанов. — Эртаиндин суғориш пайти ҳам келиб қолади. Ҳозирданоқ сув танқислигининг олдини олиш учун қайғуряпмиз.

Ҳақиқатан, бош агрономнинг гапида жон бор. «Ленинизм» колхози Пайариқ районини сув билан таъминловчи асосий канал — Пойнинг энг қуйисида жойлашган. Далаларга обиҳаёт 13 та двигатель насос ёрдамида тарқалади.

— Бизлар учун сув проблемасини ҳал этишнинг яна бир йўли, — давом этди бош агроном, — ундан тежаб-терғаб фойдаланишдир. Бу ишга энг тажрибали сувчилар ва мироблар жалб этилган.

Хўжаликнинг кетмончисидан тортиб раисигача айни кунларда кузги ҳосил тақдирининг ўйи билан яшамоқда. Улар кун сайин кўзни қувонтириб, яшнаб бораётган ниҳолларга бутун куч, билим ва тажрибалари билан бирга қалб қўрларини ҳам тўкмоқдалар. Коллектив бу йил Пайариқ районининг 80 минг тонналик пахта хирмонига ўзининг 5880 тонналик «оқ олтин»и билан ҳисса қўшишга бел боғлаган экан, бунинг учун ҳар томонлама асос ва имконият бор. Сўзи билан иши бир заҳматкаш деҳқонлар бор жойда, албатта, ғалаба ёр бўлади.

А. ҚОРЖОВОВ,
А. УМАРОВ.

Самарқанд области.

МЕҲНАТСЕВАРЛАР

Ғиждувон районидаги «Зарафшон» колхози пахтакорлари ўнинчи беш йилликнинг тўртинчи йилида ҳар гектар майдондан 42 центнердан хирмон кўтариш мажбуриятини қабул қилишган. Биз яқинда колхоз далаларида бўлдик. Хўжаликнинг ҳамма бригадаларида ғўзага ишлов бериш қизғин давом эттирилмоқда. Далаларда ҳозир 40 та трактор культиватори ишлатиляпти. Экинларни озиқлантириш, қатор ораларини сифатли юмшатиш, ғўзани яганалаш бир-бирига қўшиб олиб борилмоқда.

Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Ҳайдар Жўраев, Аъзам Азимов, Раҳим Раҳмонов, Зайнаб Гадоева бошчилик қилаётган бригадаларда биринчи ишлов бериш тугалланди. Ҳар гектар ҳисобида 125—130 минг туп кўчат қолдирилди.

Хўжаликда моҳир механизаторлар кўп. Эргаш Рашидов, Файзулла Гадоев, Эргаш Ёқубовлар ҳар куни 5—6 гектар майдондаги ғўзаларга сифатли ишлов бермоқдалар, минерал ва маҳаллий ўғитлар аралашмаси билан озиқлантирмоқдалар.

Ғ. АБДУЛЛАЕВ.

БОЛАЛАР— КЕЛАЖАГИМИЗ

ТЕРМИЗ. («Совет Ўзбекистони» мухбири). Шеробод районидаги Маданият уйида Халқаро болалар йилида болалар муассасаларида олиб борилаётган тарбиявий ишларнинг аҳволи ва боғча-ясли қурилишларининг боришига бағишланган область семинар-кенгаши бўлиб ўтди.

Семинар-кенгашда Гагарин, Шеробод, Бойсун районларида мактабгача тарбия муассасаларидаги ишларнинг аҳволи муҳокама этилди. Фойдали маслаҳатлар ва қимматли таклифлар айтилди. Семинар-кенгашда область партия комитетининг биринчи секретари А. Каримов болалар муассасалари ишини янада яхшилаш ва боғча-ясли қурилишларини жадаллаштириш ҳақида сўзлади.

ПЛАНЕТАМИЗДА

●

Кампучия Халқ Республикаси янги ҳаёт қуришни бошлаганига тўрт ой бўлди. Кампучия аҳолиси Халқ революцион совети ва Миллий қутқариш бирлик фронти раҳбарлигида мамлакат ҳаётини нормал изга туширишда кўзга кўринарли ютуқларни қўлга киритмоқда.

Суратда: Пномпень аэропортига қўнган «ИЛ-76 Т» совет юк самолёти Кампучия халқига совет жамоатчилиги номидан туҳфалар — болалар кийимлари, газламалар ва дори-дармонлар келтирди.

ТАСС махсус мухбири
В. Будан фотоси.

Я. АРАФАТНИНГ АЙТГАНЛАРИ

Фаластин Озодлик ташкилоти ижроия комитетининг раиси Ясир Арафат «Тагест Анцайгер» газетасида босилган суҳбатида бундай деб ёзади:

Миср — Исроил сепарат шартномаси — уруш шартномасидир. Американликлар ҳар икки мамлакатнинг ўз армиялари учун энг янги қурол-яроғларни сотиб олиши ва урушга жадал тайёргарлик кўриши учун Исроилга 3,2 миллиард доллар ва Мисрга 1,8 миллиард доллар маблағ берган бўлса, шу хилдаги пактни сулҳ шартномаси, деб аташ мумкинми, деди Я. Арафат. Бу уруш ҳақидаги пактдир. Мен бу пактни Мюнхенда Гитлер, Чемберлен ва Даладье ўртасида имзоланган битим билан бир қаторга қўя оламан. Картер, Бегин ва Садат ўз шартномаси билан Фаластин араб халқининг ҳуқуқларини поймол этдилар. Бошқа ҳар бир халқ каби биз ҳам БМТ Уставида кўзда тутилганидек, ўз тақдирини ўзи белгилаш ва ўзининг мустақил давлатини вужудга келтириш ҳуқуқига эгамиз.

Вашингтонда тузилган битимлар, деб сўзини давом эттирди Я. Арафат, Яқин Шарқда яна уруш бошлаш учун йўл очиб беради. Исроилнинг Ливанга қилган кейинги ҳужуми бунинг учун жуда яққол мисол бўла олади. Ана шу ҳужум давомида ҳарбий ҳаво кучлари, ҳарбий денгиз кучлари ва замонавий қурол-яроғлар билан таъминланган қуруқликдаги қўшинлар қатнашди. Агрессор ҳатто тақиқланган қуролдан ҳам фойдаланди. Исроилликлар граждан аҳолини ялпи қириш воситаси бўлган шарикли бомбаларни Ливан қишлоқларига ва фаластинлик қочоқларнинг лагерларига ташладилар.

Я. Арафат Қоҳира билан Тель-Авивнинг фаластинликларга «маъмурий автономия» беришдан ҳеч қандай наф йўқлигини айтиб, уларнинг бу йўлдаги интилишини кескин қоралади. Бундай автономия фаластин аҳолисига нима беради? Бу — ўз тақдирини ўзи белгилаш бўлмай, балки сохтакорликдан бошқа бир нарса эмас. Бундай автономия территорияга эмас, балки аҳолига тааллуқли бўлади.

Я. Арафат айтдики, Иордан дарёси Ғарбий соҳили ва Ғазо секторининг аҳолиси сулҳ шартномасини рад этди. Бутун халқ ўзининг бирдан-бир вакили—Фаластин Озодлик ташкилоти томонида туриб ҳаракат қилмоқда.

Я. Арафат Ливаннинг жанубида Исроил гумаштаси Ҳаддад томонидан сепаратчилик давлати эълон қилинганлигига тўхталиб, қуйидагиларни таъкидлаб ўтди: Ҳаддад — қўғирчоқдир. Бунда гап Ҳаддаднинг нималар тўғрисида гапираётганлиги ёки нима ишлар қилаётганлиги тўғрисида эмас, балки Исроил билан АҚШнинг гаплари ёки қилаётган ишлари тўғрисида боряпти.

АСОСИЙ ЙЎЛДАН

Халқларнинг тинчлиги ва хавфсизлиги учун, халқаро кескинликнинг юмшатилишини чуқурлаштириш ва халқлар ўртасида ўзаро манфаатли ҳамкорликни кенгайтириш учун актив кураш олиб бориш — социалистик ҳамдўстлик мамлакатлари ташқи сиёсат соҳасида зўр ғайрат билан бажараётган ишларнинг асосий йўналишидир. Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатлар ташқи ишлар министрлар комитетининг 14-15 май кунлари Будапештда ўтказилган мажлиси буни яна бир марта яққол кўрсатди.

Америка Ассошиэйтед пресс агентлигининг фикрича, мажлис қатнашчилари стратегик қуролларни чеклаш тўғрисида (СҚЧ-2) шартнома тузиш ва уни амалга ошириш, СҚЧ-3 тўғрисида музокараларни бошлаш, ядро қуроли ишлаб чиқаришни тўхтатиш, ана шу қурол синовларини тақиқлаш ва уларни қўлланишдан воз кечиш каби энг муҳим масалалар юзасидан Шарқ билан Ғарб ўртасида битим тузишга интилаётганликларини намойиш қилдилар.

Мажлис қатнашчилари ҳарбий кескинликни юмшатиш масалалари юзасидан 1979 йилдаёқ Қўшма Штатлар ва Канаданинг иштироки билан Умумевропа конференциясини ўтказиш ҳақида илгари сурган конкрет таклиф халқаро жамоатчилик ва жаҳон матбуотида кучли таассурот қолдирди. Бу конференциянинг вазифаси — Европа давлатлари ўртасида ишончни мустаҳкамлаш, ҳарбий қарама-қарши туришни заифлаштириш ва қитъада қуролли кучлар ҳамда қурол-яроғларнинг тўпланишини камайтириш ва уларни қисқартиришни кўзда тутган амалий тадбирларни муҳокама қилиш ҳамда ўзаро келишиб олишдан иборат. Чехословакия ташқи ишлар министри Хнеупек таъкидлаб ўтганидек, «бундай конференцияни чақириш ғоят муҳимдир ва бутун жаҳонда бу конференцияга зўр иштиёқ борлиги шуни тақозо этади».

ХАЛҚАРО ОБЗОР

Будапештда ўтказилган мажлисда кейинги вақтларда НАТО блоки қуролланиш пойгасини кучайтириш йўлида кўраётган янги тадбирлар кескинликни юмшатиш ва бу жараённи чуқурлаштириш манфаатларига тамомила зид эканлиги уқтириб ўтилди. Европадаги социалистик давлатлар территориясидаги объектларга қарши қаратилган ўрта радиусдаги ракета-ядро қуролини Ғарбий Европадаги баъзи мамлакатларнинг территориясида жойлаштириш планлари, шунингдек нейтрон қуролни вужудга келтириш ва уни жонлантириш планларини тузиш учун зўр бериб ҳаракат қилинаётганлиги бу соҳада жуда катта хавф туғдиради.

Будапештда ўтказилган мажлис қатнашчилари кескинликнинг юмшатилишини чуқурлаштириш борасидаги ҳамма тадбирларни амалга ошириш учун курашни давом эттиришга ва бу соҳада бошқа тинчликсевар мамлакатлар, демократик ва тараққийпарвар кучлар билан маҳкам алоқа боғлаб иш олиб боришга қатъий қарор берганликларини изҳор қилдилар. Бутун жаҳон халқлари бунга юксак баҳо бермоқдалар.

ҲАРБИЙ КЕСКИНЛИКНИ ЮМШАТИШ САРИ ҚЎЙИЛГАН ҚАДАМ

Тинчликни қадрлаётган барча кишилар ўзаро аҳдлашувга мувофиқ КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев 15-18 июнда Венада АҚШ Президенти Ж. Картер билан учрашади, деган хабарни эшитиб, ғоят мамнун бўлдилар. Бу учрашувдан кузатилган мақсад — стратегик ҳужум қуролларини чеклаш (СҚЧ-2) тўғрисидаги шартномани тасдиқлаш ва имзолашдан, шунингдек, СССР билан АҚШни ўзаро қизиқтираётган бошқа масалаларни муҳокама қилишдан иборат. СҚЧ-2 шартномасини тузиш соҳасидаги ишлар ҳозир ниҳоясига етказилмоқда.

Бундай шартномани ишлаб чиқиш учун олти ярим йилдан буён иш олиб борилмоқда. Ана шу шартноманинг тузилиши ҳарбий кескинликни юмшатиш йўлидаги муҳим қадам бўлур эди, барча халқлар учун сира ҳам кечиктириб бўлмайдиган муҳим вазифани — қуролланиш пойгасини тўхтатиш ва қуролсизланиш вазифасини ҳал этишга қўшилган реал ҳисса бўлур эди. АҚШ Коммунистик партиясининг миллий раиси Г. Уинстон айтганидек, бу шартноманинг имзоланиши жуда катта аҳамиятга молик воқеа бўлиб қолади. «Бу билан, — деди у, — инсониятни термоядро уруши хавфидан халос қилиш йўлида олға қараб яна бир қадам қўйилади. Бу— мустаҳкам тинчлик сари, батамом қуролсизланиш сари қўйилган қадам бўлади».

Стратегик ҳужум қуролларини чеклаш тўғрисидаги шартнома имзоланиб, ратификация қилинар ва кучга кирар экан, қурол-яроғларнинг энг кўп вайронгарчилик келтирувчи ва қимматга тушадиган турларини тўплашга ҳалақит берадиган муайян бир ғов вужудга келтирилади. СҚЧ-2 шартномаси тузилганидан кейин СҚЧ-3 битими устида иш олиб бориш учун йўл очиб берилади. Бу битим янада кўпроқ нарсани қамраб олиб, қурол-яроғларнинг янги турларини вужудга келтиришга ҳалақит бериши, зўр бериб қуролланишни чеклабгина қолмай, ҳар икки томоннинг ана шу қуролларни қисқартиришини ҳам кўзда тутиши лозим.

Совет Иттифоқининг ташаббуси билан қуролланиш пойгасини жиловлаб қўйиш жараёни бошланди. Бутун жаҳонда ана шу жараён давом эттирилади деган умидлар изҳор қилинмоқда.

Венада ўтказиладиган учрашув муносабати билан баён этилган кўп фикрларда СҚЧ-2 шартномасининг тузилиши ҳозирги вақтда олиб борилаётган бошқа музокараларни, масалан, ядро қуроли синовларини тамомила тақиқлаш ҳақида, оддий қурол-яроғлар сотишни чеклаш тўғрисида ўтказиладиган музокараларни, шунингдек Марказий Европада қуролли кучлар ва қурол-яроғларни қисқартириш тўғрисидаги музокараларни қизитиб юбориши мумкин, деган ишонч билдирилмоқда.

Аммо СҚЧ-2 шартномасининг ғоят таъсирчан ва қудратли муҳолифлари ҳам бор. Булар — империалистик доиралардан, Американинг ҳарбий-саноат комплекси ва НАТО ҳарбийларидан иборат. Улар шартнома устида олти ярим йил мобайнида иш олиб борилган даврда бу соҳада олға силжишга ҳалақит бериш ва шартноманинг тузилишига йўл қўймаслик учун ҳамма чораларни кўрдилар. Ҳужжатни тайёрлаш борасидаги иш муваффақиятли тугалланаётган ҳозирги пайтда улар келгусида шартноманинг ратификация қилинишига йўл қўймаслик учун Америка реакциясининг ҳамма кучларини сафарбар этмоқдалар.

Соғлом фикр юритувчи американликлар ана шундай қўпорувчилик хуружларига жавобан СҚЧ-2 шартномаси имзоланиб, сенат муҳокамасига қўйилган чоғда уни тезроқ ратификация қилиш учун курашни кучайтирмоқдалар.

Г. ШИШКИН. (ТАСС).

ПЕКИН МУЗОКАРАЛАРНИ ТЎХТАТМОҚДА

ХАНОЙ. (ТАСС). ВИА агентлигининг хабар беришича, ташқи ишлар министрларининг ўринбосарлари даражасидаги Вьетнам—Хитой музокараларида қатнашаётган Хитой делегацияси музокаралар тўхтатилишини яқин кунларда делегация Ханойдан жўнаб кетишини 18 май куни бир томонлама тартибда эълон қилди ва навбатдаги музокаралар даврасини Пекинда ўтказишни таклиф этди.

Бу ерда бўлиб ўтган матбуот конференциясида Вьетнам ҳукумат делегациясининг бошлиғи Фан Хиен Ханойдаги музокараларда бўлган беш учрашувдан сўнг бирон жилиш бўлмади ва бунинг учун бутун масъулият тамомила Хитой томонининг зиммасига тушади, деди.

Пекиндаги раҳбарларнинг Вьетнам, Лаос ва Кампучияга нисбатан, Жануби-Шарқий Осиё мамлакатларига нисбатан буюк давлатчилик, гегемончилик ва экспансиячилик сиёсатининг моҳияти тобора равшанлашмоқда, деб таъкидлади у. Вьетнам томони ВСР шаънига Пекиннинг уйдирмаларини қатъиян рад этади.

Хитой, деди Фан Хиен, музокараларни биз билан биргалашиб бирон масалани ҳал этиш учун бошлагани йўқ. Пекин музокара столидан афкор оммани чалғитмоқ учун пропаганда мақсадларидагина фойдаланяпти.

Вьетнамнинг уч банддан иборат таклифлари конкрет ва адолатлидир, деди у. Биз ўз фикримизни бошқа томонга зўрлаб қабул қилдирмоқчи эмасмиз. Бизнинг мақсадимиз музокараларни юргизиб юборишдир, холос.

Вьетнам ҳукумат делегациясининг бошлиғи Хитой қўшинлари ҳамон Вьетнам чегарасида тўпланаётганлиги хатарли эканлигини, Хитой ВСРга қарши доимо иғвогарликлар қилаётганлигини айтди. Вьетнам халқи, деди у, ҳушёрликни сақлашда давом этмоқда ва ўз ватанини ҳимоя қилишга ҳамиша тайёр. Лекин низоли проблемаларни тинч йўл билан ҳал қилишга интилаётган Вьетнам яхши ният руҳида музокараларни давом эттиришга ҳам тайёр. 50 миллион ватандошларнинг мустаҳкам бирлиги бизнинг томонимизда, биз Совет Иттифоқи, бошқа социалистик мамлакатлар, бутун дунёдаги тараққийпарвар ҳаракатлар томонидан мадад ва ёрдам олиб турибмиз. Вьетнам тинчликни ва Хитой билан яхши муносабатларни хоҳлайди. Лекин ВСР — мустақил ва ўзича иш тутувчи давлатдир. Шунинг учун ҳам тазйиқларга берилмаслигимизни, Пекин қўйган бебурт талабларни қабул қилмаслигимизни баралла айтамиз ва қўяётган одилона ва реал таклифларимизга Хитой томони конструктив жавоб беришини талаб қиламиз.

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

◆ БРЮССЕЛЬ. «Умумий бозор»га аъзо бўлган мамлакатларнинг меҳнат министрлари бу ерда ўтказилган сессияда доимий ишсизлик проблемасини ҳал этиш йўлида бирон-бир умумий сиёсатни ишлаб чиқаролмадилар. Буюк Британиянинг иш билан таъминлаш масалалари билан шуғулланувчи министри Жеймс Прайор Европа ҳамжамиятлари комиссиясининг шу соҳага доир таклифи Британия оролларида ишсизликни янада авж олдиради холос, деб таъкидлади.

Ҳозирги вақтда «Умумий бозор» мамлакатларида 6 миллиондан зиёд ишсиз бор.

◆ КАРАКАС. Венесуэла энергетика ва кон-руда саноати министри вазифасини ижро этувчи Хосе Морено Леон бундай деди: Венесуэла 1974 йилдан тортиб 1978 йилгача Қўшма Штатлар билан савдо-сотиқ қилиш натижасида 3 миллиард доллардан зиёд зарар кўрди. У таъкидлаб ўтганидек, АҚШдан олинаётган моллар нархининг доим ошиб бораётганлиги, шунингдек Америка доллари қадрининг пасайиб кетганлиги бундай аҳволнинг рўй беришига сабаб бўлди.

◆ НЬЮ-ЙОРК. ЮПИ агентлиги Исроил марказий статистика бюросининг маълумотларига асосланиб хабар беради: Исроилда тирикчилик муттасил қимматлашиб бормоқда. Апрель ойининг ўзидагина [illegible] истеъмол моллари нархи қарийб 9 процент ошди.

Бу молларнинг нархи шу йил бошидан буён 23,5 процент кўтарилди. Шу давр ичида инфляция 60 процент жадаллашди.

(ТАСС).

РЕПРЕССИЯЛАР ЧЎЧИТОЛМАЙДИ

ҚОҲИРА. (ТАСС). Маъмурларнинг репрессиялари ва террорига қарамай, Миср Миллий-тараққийпарвар (сўл) партияси меҳнаткашлар оммасининг туб манфаатларини изчиллик ва қатъият билан ҳимоя қилаверади, чинакам эркин, демократик ва мустақил Мисрни барпо этиш учун кескин кураш олиб бораверади. Миср Миллий-тараққийпарвар (сўл) партиясининг бу ерда тарқатилган баёнотида шу ҳақда гапирилади. Баёнотда июнь ойининг бошида мамлакатнинг қонун чиқарувчи олий органи — халқ мажлисига сайлов ўтказилиши муносабати билан Миллий-тараққийпарвар (сўл) партиясининг сиёсий платформаси кўрсатиб берилган.

Сўл партия, дейилади ҳужжатда, ўз территориясининг ҳар бир қаричи устидан Мисрнинг тўла ва сўзсиз суверенитетини амалга ошириш, Фаластин араб халқининг ўз жонажон юртида ўзининг мустақил давлатини вужудга келтириш йўлида олиб бораётган адолатли курашини қўллаб-қувватлаш, фаластинлик арабларнинг бирдан-бир қонуний вакили — Фаластин Озодлик ташкилоти билан ҳамкорликни кенгайтиришни ўз фаолиятининг асосий мақсадлари, деб ҳисоблайди. Миллий-тараққийпарвар партиядан кўрсатилган номзодлар мустамлакачиликка, империализм ва сионизмга қарши, озодлик ва социализм учун курашаётган барча халқлар билан бирдамликни мустаҳкамлашни ёқлаб чиқадилар.

Сўл партия Мисрда чинакам демократик тузумни қарор топтириш, маъмурларнинг партиялар фаолияти устидан назоратини тугатиш, партия матбуотининг эркинлигини таъминлаш, Миср гражданларининг ҳуқуқ ва эркинликларини камситувчи барча қонунларни бекор қилишга эришиш учун аҳд қилган.

Миллий-тараққийпарвар партиянинг номзодлари қимматчилик ва инфляциянинг авж олишига қарши, меҳнаткашлар кам даромадли табақаларининг турмушини яхшилаш учун, ишчиларнинг корхоналарни бошқаришда қатнашиш ҳуқуқи учун, касаба союз ҳаракатининг бирлиги учун кураш олиб бориш мажбуриятини ўз зиммасига олади. Партия «очиқ эшиклар» сиёсатини қайтадан кўриб чиқиш учун, чет эл монополияларининг ва маҳаллий текинхўр буржуазиянинг ҳукмронлигига қарши бундан буён ҳам кураш олиб бораверади.

Миллий-тараққийпарвар партия Мисрнинг барча гражданларини сайлов давомида мамлакатда демократик ҳуқуқ ва эркинликларни бостириш ҳамда мавжуд режимга қарши ҳаракатнинг ҳар қандай кўринишларига зарба бераётган полиция органларининг зўравонлиги ҳукм сураётганлигига қарамай, ўз фикрини ҳалол ифода этишга чақирди.

ЁШ АВЛОД БАЙРАМИ

19 май эрталаб республикамизнинг ҳамма жойида барабанлар ва горнларнинг жарангдор овози баралла эшитилиб турди. Ҳамма ерда Ленин номидаги Бутуниттифоқ пионер ташкилоти тузилган кунга бағишланган тантанали йиғилишлар бўлди.

Тошкентда шонли байрам ўнг қанот пионер дружиналарининг В. И. Ленин номли майдонда бўлиб ўтган тантанали паради билан очилди. Бу парад республика пойтахти ёш ленинчиларининг «Бутун мамлакат пионерлари Ленин ишига содиқ» бутуниттифоқ марши маршрутларидан қандай қадам ташлаб бораётганликлари тўғрисида партияга, комсомолга ўзига хос рапорти бўлди.

Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг биринчи секретари Э. Ғ. Ғафуржонов ёш ленинчиларга қарата нутқ сўзлади. (ЎзТАГ).

Суратда: Тошкент. В. И. Ленин номли майдон. Пионерларнинг байрам марши.

А. Тўраев фотоси.

СПОРТЛОТО „МУХЛИСИ“

ФЕЛЬЕТОН

Спортнинг тури, туридан ҳам ишқибозлари кўп бўларкан. Уч-тўрт йил бўлдики, Виктор Ревенко ҳам зўр ишқибозлар қаторига қўшилиб қолди. Футбол борми, баскетболми, от ўйини-ю, сувга сакрашми, хуллас бирор мусобақани ҳам канда қилмай қатнашади. Бай-бай-бай, шунақаям ишқибоз чиқиб қолдики, асти қўяверасиз. Ана шу спортни деб туппа-тузук ишлаб турган ишини ҳам ташлаб, шу соҳага кириб олди. Таниш-билишлари: «Ҳой, Викторжон, сени нима жин урди. Дурустгина ишлаб, яхшигина обрў қозонган эдингку. Қариганда қармоққа илиниб, футбол деса ўзингни томдан ташлайдиган бўлиб қолибсан», дейишса, Ревенко мийиғида кулиб: «Фақат футбол деб мени хафа қилманг, спортнинг қанча тури бўлса, ўшанчасига ишқибозман. Туз-насибамни ишқибозликдан териб юрибман», деб жавоб қайтарарди.

Шундай қилиб, Виктор Ревенко «Спортлото»чи бўлиб олди. Отингни сот, молингни сот — ошна-оғайнни орттир, деганларича бор экан. Кўча-кўйда битта курси устига молнии ёйиб, «кеп қолинг, ютуғи катта спортлотолар бизда» деб харидор чорлаб ўтирадиган Ревенко орадан кўп ўтмай, мансаби ошиб, спортлото тарқатувчиларга бошлиқ бўлиб қолди. Кунига унинг қўлидан неча-неча минглаб лотерея билетлари ўтадиган бўлди. Тарқатувчилар ҳам кечқурун савдо пулини Ревенкога олиб келиб беришар, у эса ҳамкасбларига хизматига қараб маош белгиларди. Кунлар ана шу зайлда ўтаверди. Эрталабдан кечгача минг-минг сўмлаб пулни қўлидан ўтказаётган В. Ревенконинг нафси ҳам ҳакалак отаверди. Кунини билет ва пул санаш билан ўтказаётган Виктор қўлига пулнинг чангидан бошқа нарса қўнмаётганидан ғижиниб, қандай қилиб бўлса ҳам ана шу сўмларни давлат кассасига эмас, ўзининг киссасига солиш режасини топиш ҳақида ўйлайдиган бўлиб қолди. Ногаҳон бир воқеа сабаб бўлиб, бундай режа ҳам ярқ этиб кўринди.

Кунларнинг бирида лотерея тарқатувчилардан бири сотиб улгурмаган билетларини Ревенкога келтириб топширди.

— Хўш, буни нима қиламан? — Виктор ундан ўсмоқчилаб сўради.

— Нима қилардингиз? Акт тузиб ёндирасизми, сувга оқизиб юборасизми, ишқилиб йўқ қилиб ташлайсиз. Энди бу билетларни муомалага киритиб бўлмайди.

Ревенконинг бошига чақмоқ урилгандай бўлди. Лоп этиб миясига қуйилган фикрдан қувониб, ўйинга тушиб кетишига оз қолди. Ҳамкасбини хонадан чиқариб юборди-да, унинг соддалигидан мириқиб кулди:

— Лотерея билетларини акт тузиб йўқ қилиб юборармишман... Мен-а? Мана шу билетларни-я?.. Бекорларнинг мингтасини айтибсан. Нима қилиш кераклигини мана энди топдим. Қанчалик кўп билет сотилмай қолса, менга шунча яхши. Йўқ қилиб юбормай ўзим сотаман, атрофимга ёрдамчи тўплаб, уларга ҳам соттираман. Дунёда нима кўп, менга ўхшаган спорт ишқибози кўп, «Спортлото» деса ўзини томдан ташлайдиганлар кўп.

Шундай қилиб, Виктор Ревенко стадионда бирор катта мусобақа бўладиган куни елкасидаги сумкага «Спортлото» билетини тўлдириб, томошабинлар орасида «кеп қолинг, лотереянинг зўри бизда» деб айланиб юрадиган одат чиқарди. Футбол мусобақасини томоша қилгани одатда ашаддий ишқибозларгина стадионга тўпланишади. Айниқса, «Пахтакор» командаси ютиб турганида уларнинг қўлига мақтаб-мақтаб битта эмас, ўнта эмас, эллик-юзталаб лотерея билетини тутқазсангиз ҳам, суриштириб ўтирмай сотиб олаверишади. Кўрибсизки, Ревенконинг иши юришиб, егани олдида-ю емагани кетида.

Аммо нафс қурсин, эгарга чиқиб олган тизгинга ҳам қўл узатаркан. Ҳар қанча ҳаракат қилгани билан «бозордан қолган» билетларни тарқатиб улгуролмаётгани Ревенкога жуда-жуда алам қиларди. Қандай бўлса ҳам оғирини орқалаб, енгилини етаклайдиган, муҳими, уйдаги гапни кўчага олиб чиқмайдиган тишли-тирноқли шерик топишга аҳд қилди. Буни қарангки, астойдил йиғласа, сўқир кўздан ҳам ёш чиқаркан. Тез орада Виктор Ревенко ўз киндигини ўзи кесган куйди-пишди ёрдамчилар ҳам топиб олди. Энди билетларни бир ўзи эмас, Ҳусан Мирзаев ва Ёқубжон Ҳусановлар билан биргалашиб пуллайдиган бўлди. Лотерея билетлари шу йўсинда сотилиб, хирмон-хирмон пул ўртада арра қилинарди-да, сўнг акт ёзилиб, билетлар «ёқиб» юборилганлиги дафтарга қайд қилиб қўйиларди.

В. Ревенконинг спортга «ишқибозлиги» билан бошланиб жўн фойдани чангаллаб тортқилаши шу тарзда узоқ давом этди. Унинг чўнтагига давлатнинг 18 минг 574 сўм пули тушиб кетганича қайтиб чиқмади. Викторнинг чизган чизиғидан чиқмаган Ҳусан Мирзаев ва Ёқубжон Ҳусановнинг ҳам орқасига офтоб тегиб қолди. Улар даста-даста лотерея билетларини пуллаб, тушумини ўртада дастурхон қилганларида Виктор Ревенко даромаднинг сарагини саракка, пучагини пучакка чиқарарди-да «манавиниси сизларга, айтганимга кўнсаларинг, ҳар доим семиз қўйнинг қўзисидай йилтираб юрасизлар», деб уларни рози қиларди.

Виктор Ревенконинг «малакаси» ошгандан ошиб бориб, косовнни мақтаса қилич қилиб юборадиган бўлиб қолди. Энди унга Ёқубжон Ҳусанов билан Ҳусан Мирзаевдай югурдаклар камлик қиларди. Шу сабабли уларга билдирмай давраниі кенгайтираверди. Жамоатчи тарқатувчи Ҳусан Мирзаевнинг Бадиий фонд ва шаҳар ДОСААФи билан ҳамкорлик қилиб, бошқа хил лотерея билетларини тарқатаётганлигидан хабар топиб, Мирзаевни ДОСААФ ҳамда Бадиий фонди пул-буюм лотереясини тарқатишдан тушган 4946 сўм пулни «Узспортлото» ҳисобига ўтказишга мажбур этди. Ана шу тариқа сунъий йўл билан ҳосил қилинган «ортиқча» маблағ ҳам кейинчалик В. Ревенконинг чўнтагига тушиб кетди. Буниси ҳам сирканни сиқиб, сувини ичадиган Ревенкога озлик қилди. Лотерея билетларини тарқатувчи кишиларга «ҳар мингта лотерея учун 4 сўмдан пул тўлайсан, бўлмаса ковушингни тўғрилаб қўяман, косанг оқармай юраверасан», деб шама қилди. Улар ҳам чор-ночор катта инструкторнинг йўриғига юришга мажбур бўлишди.

Чиллаки чиллакини кўриб чумак урарkan. Республика «Спортлото» бошқармаси раҳбарларининг дийдаси юмшоқлигидан фойдаланган катта инструктор Станислав Козлов ҳам олғирликда В. Ревенкодан ўтиб тушди. Козлов Тошкент областида лотерея билетларини тарқатадиган жамоатчи тарқатувчилар билан иш олиб борарди. «Спортлото» карточкаларини қимматбаҳо қоғозлар омборидан оларди-да тарқатувчиларга ўтказарди. Сўнгра пулни қабул қилиб, уларга маош ёзарди. У ҳам Ревенконинг йўлини тутиб, ёғли-ёғли луқмаларни лиқиллатиб ютаверди. Бир йилдан сал кўпроқ вақт ичида лотерея билетлари тарқатишдан тушган 31 минг 824 сўм 89 тийин пулни ўзлаштириб юборди. Қараса бошқарма раҳбарларидан сира садо чиқмайдиган, ишини келган жойидан давом эттираверди. В. Веташева, К. Қурбонов деганларни жамоатчи лотерея тарқатувчилар рўйхатига тиркаб қўйди-да, уларнинг номидан ҳам фойдаланиб 9455 сўм пулни чўнтагига солди. Л. Андреева, М. Бадиковларни ҳам ишга қабул қилган бўлиб, уларга тегишли 333 сўм 40 тийинни ҳам санаб олди. Шундай қилиб, унинг бир ўзи «Спортлото»дан ўмаргани 41 минг 614 сўм 27 тийинга етди. Виктор Ревенко билан Станислав Козловнинг «Спортлото» деса ўзини томдан ташлайдиган бўлиб қолганлиги сабабини энди тушунгандирсиз?

Ҳозир республика «Спортлото» бошқармаси раҳбарлари кун туғса ҳам шунга туғсин, ой туғса ҳам шунга туғсин, деб юрган ходимларининг қилмишини андавалаб юборолмай бошлари қотган. Осмондагини сапчиб, ердагини қипчиб олиб юрган Ревенко билан Козловга уларнинг икки қўли бир тепа бўлиб қолгани айил ботгандай ҳам кор қилмади. Бошқарма раҳбарлари ҳозир аттанг, туппа-тузук одам, деб юрганимиз бизларни «халта кўча»га киритиб қўйди. Мана энди оҳоримиз тўкилиб, ёндан чиққан ён қозиқнинг кунига тушмасайдик, деб зириллаб юришибди. Кейинги пушаймондан нима фойда. Хулоса шуки, «найранг халта»нинг оғзини кенг очиб, одамларни алдаб республика «Спортлото» бошқармаси нонини туя қилиб юрган қаллоблар ҳам, уларни сувнинг тиниги-ю ўтнинг қуюғида эркалатиб қўйган раҳбарлар ҳам ўзлари пиширган ошни айланиб-чайланиб ичаверишади. Қолган гапнинг давомини эса тегишли ташкилотлардан эшитамиз.

Ш. ЖАЛИЛОВ,
Н. АЛИМОВ.

● СПОРТ ● СПОРТ ● ● СПОРТ ● СПОРТ ● ● СПОРТ ● СПОРТ ● ● СПОРТ ● СПОРТ ●

КУРАШ:

НАМАНГАНЛИКЛАР ОЛДИНДА

Поп районида барпо этилаётган йирик спорт комплекси стадионида Ўзбекистон XVIII Спартакиадаси байроғи кўтарилди. Ғурумсаройликлар янги спорт масканида Спартакиада чемпиони бўлиш учун шайланган курашчиларнинг дастлабки беллашувларини томоша қилдилар. Стадионда қишлоқ спортчиларининг кўргазмали чиқишлари бўлди. Спорт мастери Г. Павлюковнинг парашютдан 3500-марта сакраши мухлисларда яхши таассурот қолдирди. Республиканинг турли областларидан ташриф буюрган 130 нафар полвон саралаш учрашувларида муваффақият қозониш учун астойдил ҳаракат қилдилар.

Эркин кураш бўйича ўтказилаётган мусобақада 13 команда иштирок этмоқда. Мамлакат терма командасининг аъзоси, таниқли курашчи Ҳасан Зангиев, Европа чемпиони А. Хаймович, халқаро турнирлар ғолиби Э. Фатиков ва бошқаларнинг беллашувлари диққатга сазовордир. Дастлабки натижаларга кўра наманганлик полвонлар команда ҳисобида олдинда боришмоқда. Тошкент шаҳар ва Фарғона области коллективлари иккинчи ҳамда учинчи ўринларни эгаллаб турибдилар. Спартакиада чемпионлари бугун аниқланади.

Т. НАЗИРОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

Спартакиада одимлари

⊙ СУВ ТУПИ. Навоий шаҳрида саккиз команда чемпионлик учун ўзаро куч синашмоқда. Ҳозирча учрашувларни мағлубиятсиз давом эттираётган тошкентлик ватерполчилар олдинда бормоқдалар.

⊙ БАСКЕТБОЛ. Нукусда аёллар ўртасида Спартакиада баҳслари бошланди. Дастлабки учрашувда ҚҚАССР ва Бухоро области (75:73) командалари куч синашдилар.

⊙ ЧАВАНДОЗЛИК. Республика суворийларининг чемпионлик учун кураши якунланди. Умумкоманда ҳисобида тошкентлик чавандозлар биринчи ўринни олишди. Андижон ва Тошкент области вакиллари иккинчи ҳамда учинчи фахрли ўринларга кўтарилдилар. Мусобақада саккиз чавандоз биринчи марта спорт мастери нормативини бажарди.

МЕРГАНЛИК:

КАМОНЧИНИНГ ОЛТИН МЕДАЛИ

Югославияда камондан отиш бўйича ўтказилган халқаро турнирда тошкентлик Наталья Бутузова муваффақият қозонди. Халқаро классли спорт мастери Наталья М-2 машқида нишонни беҳато олиб, мутахассислар эътиборини қозонди. Жами 2546 очко тўплаган Бутузова халқаро турнирнинг олтин медали совриндори бўлди. Натальянинг бу кўрсаткичи республика рекорди билан баробардир.

Редактор
М. ҚОРИЕВ.

«ЗАНГОРИ ЭКРАН» ҲАФТАЛИГИ

21—27 МАЙ

21 МАЙ ДУШАНБА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Вақт. 9.40 — Гимнастика. 10.05 — Биз тўртовлонмиз. Бадиий фильм. 11.15 — Ҳайвонот оламида. 12.15 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Кинопрограмма. 16.15 — Онамларнинг мактаби. 16.45 — Телестадион. 17.15 — Олға, болакайлар! 18.15 — Беш йиллик. Тўртинчи йил. 19.00 — Ҳужжатли фильм. 20.00 — Иван Сусанин. Спектакль. 21.30 — Вақт. 22.05 — Спектаклнинг давоми. 23.55 — Янгиликлар.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

11.30 — Ўзбекистоннинг қишлоқ хўжалиги. 12.00 — Ҳужжатли фильм. 12.30 — Географиядан ўқув кўрсатуви. 13.00 — Прерия. Бадиий фильм. 18.20 — Мультфильм. 18.30 — Қувноқ ноталар. 19.00 — Янгра дуторим. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Ҳужжатли фильм. 20.00 — Рус тили — СССР халқлари дўстлиги ва ҳамкорлиги тили. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Операда премьера. 21.30 — Вақт. 22.05 — Ғўзаларни сифатли парвариш қилайлик. 22.20 — Сен етим эмассан. Бадиий фильм. 23.40 — Катталар учун мультфильм.

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

18.40 — Даврон ва дўстлари. Бадиий фильм. 20.00 — Янгиликлар.

22 МАЙ СЕШАНБА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Вақт. 9.40 — Гимнастика. 10.05 — Мультфильмлар. 10.35 — РСФСРда хизмат кўрсатган артист О. Эрдели чалади. 10.55 — Киносаёҳатчилар клуби. 11.55 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильмлар. 16.25 — Бил ва уддала. 17.10 — Фильм-концерт. 17.40 — Биз БАМни қурямиз. 18.25 — Шри Ланка Республикаси. 18.45 — Ўсмирлар ижоди. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Фан оламида. 20.10 — Концерт. 20.40 — Улуғ Ватан уруши. Киноэпопея. Бешинчи фильм. 21.30 — Вақт. 22.05 — Халқаро болалар йили. 22.50 — Концерт. 22.15 — Янгиликлар.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

11.30 — Ҳужжатли фильм. 12.20 — Мультфильм. 12.30 — Адабиётдан ўқув кўрсатуви. 13.00 — Сен етим эмассан. Бадиий фильм. 18.20 — Мен рус тилида сўзлашаман. 18.50 — Миллионлар ленинча университети. 19.10 — Ҳужжатли фильм. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Ҳамза ҳақида сўз. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Ҳужжатли фильм. 21.00 — Концерт. 21.30 — Вақт. 22.05 — Рус тили — СССР халқлари дўстлиги ва ҳамкорлиги тили. Кўрсатув тугагач ҳужжатли фильм.

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

18.40 — Болалар учун фильм. 19.50 — Реклама. 20.00 — Янгиликлар.

23 МАЙ ЧОРШАНБА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Вақт. 9.40 — Гимнастика. 10.05 — Олға болакайлар! 11.05 — Т. Хренников. Учинчи симфония. 15.25 — Улуғ Ватан уруши. Киноэпопея. Бешинчи фильм. 12.15 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Кинопрограмма. 15.45 — Рус тили. 16.15 — Спортчилар класси. 17.00 — Ўқитувчига — музика дарси. 18.00 — Беш йиллик қурилишларида. 18.30 — Горнчилар, қаердасиз! 19.15 — Дунё воқеалари. 19.35 — Жасорат. 20.10 — Концерт. 20.30 — Ҳужжатли фильм. 21.30 — Вақт. 22.00 — Футбол. «Спартак» (М) — «Динамо» (Тб) 23.45 — Янгиликлар.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

11.30 — Физикадан ўқув кўрсатуви. 12.00 — Ҳужжатли фильм. 12.30 — Ўқув кўрсатуви. 13.00 — Катаев ҳажвиялари. Бадиий фильм. 13.40 — Ўзбекистон XVIII Спартакиадасида. Енгил атлетика. 14.10 — Бонивур қалби. Бадиий фильм. Биринчи серия. 18.20 — Спорт кўрсатуви. 18.45 — Ахборот. 19.00 — Футбол. «Пахтакор» — «Шахтёр». Танаффус пайтида пиллакорларнинг меҳнат рапортлари. 20.45 — Ахборот. 21.05 — Фильм-концерт. 21.30 — Вақт. 22.00 — Рус тили — СССР халқлари дўстлиги ва ҳамкорлиги тили. 22.20 — Концерт. 23.20 — Юзма-юз. Бадиий фильм.

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

18.40 — Болалар учун фильмлар. 19.30 — Фильм-концерт. 20.15 — Янгиликлар.

24 МАЙ ПАЙШАНБА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Вақт. 9.40 — Ги[…] настика. 10.05 — Моҳир қў[…] лар. 10.35 — Чегарадаги ос[…] йишталик. Бадиий фильм. 11.[…] Концерт. 12.05 ва 15.00 — Я[…] гиликлар. 15.20 — Илмий-о[…] мабоп фильмлар. 16.00 — С[…] вет давлати ва ҳуқуқи асосл[…] ри. 16.30 — Шахмат мактаб[…] 17.00 — Ёшлар адреслари. 18.[…] Халқ оҳанглари. 18.15 — А[…]

25 МАЙ ЖУМА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Вақт. 9.40 — Ги[…] настика. 10.05 — Орлёно[…] 10.50 — Г. Никитин. Менин[…] дўстим Моцарт. Спектакл[…] 12.10 ва 15.00 — Янгиликла[…] 15.20 — Африка озодлиги к[…] нига бағишланган кинопро[…] рамма. 16.05 — Биринчи бе[…] йилликнинг юбилейига. 16.[…] — СССР халқларининг қўши[…]

26 МАЙ ШАНБА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Вақт. 9.40 — Ги[…] настика. 10.05 — АБВГДей[…] 10.35 — Ота-оналар, сизл[…] учун. 11.05 — Концерт. 11.[…] — Улуғ Ватан уруши. Ки[…] эпопея. 6-фильм. 12.15 — […] зей ва кўргазма заллари бў[…] лаб. 12.45 — Тонгги почт[…] 13.15 — Кўплаб сифатли това[…] лар етказиб берайлик. 13.45 […] Сиз бунга қодирсиз. 14.30 […] Спортлото. 14.45 — Здоровь[…] 15.30 — Дунё воқеалари. 15[…]

27 МАЙ ЯКШАНБА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Вақт. 9.40 — Заряд[…] кага сафланинг. 10.05 — […] Дмитриев чалади. 10.30 — Бу[…] дильник. 11.00 — Совет Итти[…] фоқига хизмат қиламан. 12.0[…] — Олтин соч. Бадиий фильм[…] 13.30 — Қишлоқ янгиликлари […] 14.30 — Музикали киоск. 15.0[…] — Театр спектакли. 17.05 […] М. И. Глинка туғилган кунни[…] 175 йиллигига. 17.40 — Бугу[…]

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БУГУН

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Вақт. 9.40 — Зарядкага сафланинг. 10.00 — Будильник. 10.30 — Совет Иттифоқига хизмат қиламан. 11.30 — Янги Гулливер. Бадиий фильм. 12.50 — Киножурнал. 13.00 — Қишлоқ янгиликлари. 14.00 — Музикали киоск. 14.30 — Фильм-спектакль. 17.00 — Киносаёҳатчилар клуби. 18.00 — Концерт. 18.10 — Орзу ҳуқуқи. 18.30 — Халқаро панорама. 19.15 — Мультфильмлар. 19.50 — Сир. 20.50 — Бадиий фильм. 21.30 — Вақт. 22.05 — Спорт гимнастикаси бўйича Европа чемпионати. Эркаклар. 23.05 — Нежданова кўчасида. 00.20 — Янгиликлар.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

10.00 — Янгиликлар. 10.10 — Фильм-концерт. 10.35 — Кинопублицист экрани. 11.30 — Мен рус тилида гаплашаман. 12.00 — Сиҳат-саломатлик. 12.30 — Ўнг мингта бола ва яна бир бола. Бадиий фильм. 13.45 — Шахмат мактаби. 14.15 — Концерт. 18.20 — Болалар учун фильм. 19.00 — Ёзувчилар болаларга. Ҳ. Олимжон. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Ҳужжатли фильм. 20.00 — Ҳаёт каби тирик. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Концерт. 21.30 — Вақт. 22.05 — Чорвадор. 22.20 — «Саккиз плюс бир» эстрада программаси.

ҚИРҒИЗИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

16.00 — Фрунзе кўрсатувлари.

РАДИО

БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Янги музикали ёзувлар. 9.15 — Табассум. 10.45 — Ёш овозлар. 12.10 — Ўзбекистон ишчиси. 13.00 — Беш йиллик илғорлари ҳақида ҳикоялар. 13.30 — Хатларингизни ўқиб... 14.00 — Партия қарорлари — ҳаётга. 15.40 — Радиопостановка. 17.20 — Радиопостановкалардан қўшиқлар. 18.15 — Ёшлик. 19.30 — Спорт эшиттириши. 20.25 — «Ялла» ансамбли ижро этади. 21.00 — Табассум. 22.28 — Ўзбек авторлари[…]

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ
Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

Редакция адреси: 700000. Тошкент—П, Ленин кўчаси, 41.

ТЕЛЕФОНЛАР: редактор — 33-65-45, 32-53-04, редактор ўринбосарлари — […] 33-72-83, 32-53-06; БЎЛИМЛАР: партия турмуши — 33-34-69, 32-53-97, 32-57-19, мар[…] капитал қурилиш — 33-47-80, 32-53-14, 32-54-09, қишлоқ хўжалиги — 33-76-04, 3[…] 32-54-26, фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 32-57-21, 32-54-24; ахборот ва с[…] 32-53-18, 32-53-20, 32-53-21, 32-54-13. иллюстрация — 32-57-22, коммунистик тарбия […] эълонлар бўлими — 33-81-42; ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ: ҚҚАССР — 2-42-62; Тош[…] Бухоро — 3-31-42; Қашқадарё — 61-35; Фарғона — 4-20-84; Наманган — 6-79-92; […] синииг навбатчиси — 33-90-50.

Р. 01981. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси[…]